

Dr. Marczell Mihály:

GYÜMÖLCSOLTÓ BOLDOGASSZONY ünnepe (márc.25.)

I. sorozat: vasárnapok, ünnepnapok

(Általános bevezetés eléje olvasása szükséges: 1. kötet!)

80. kötet

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
Előszó	4
A/ rész: az ünnep jellegét magyarázó beszédek	4
Különálló beszédek	4
a) alcsoport: A megváltás problémái	4
1. beszéd: A megtestesülés isteni terve	4
2. beszéd: A megtestesülés tartalma	5
3. beszéd: Az angyali üzenet titka	5
4. beszéd: Érdem-e, vagy kegyelem a megváltás?	6
5. beszéd: Krisztus Urunk – a Megváltó	7
6. beszéd: A megtestesülés isteni módja	8
b) alcsoport: A Szent Szűz személyének méltatása	9
1. beszéd: Az anyai méltóság fensége	9
2. beszéd: Szűz Mária – állítmányai	9
3. beszéd: Az „Ember anyja”	10
4. beszéd: Az emberek Anyja	11
c) alcsoport: A Szűz Anya életértékei	11
1. beszéd: Az Isten Anyja	11
2. beszéd: Íme az Úr szolgáló leánya	11
3. beszéd: A kiválasztottság alapja	12
d) alcsoport: Az emberiség felmagasztalásának dicsőítése	13
1. beszéd: Az erős „oltandó” anyag	13
2. beszéd: A nemes ág	13
3. beszéd: Az értékes gyümölcs	13
4. beszéd: A gondozó Kertész	14
5. beszéd: A „nemesített fák” gyümölcse	14
6. beszéd: Az élet tavaszi zsendülése	14
e) alcsoport: Néhány jelképes beszédvázlat	14
1. beszéd: Az ember-lelkek „annunciációja”	14
2. beszéd: „Én vagyok a világ világossága”	15
3. beszéd: Az emberiség történetének tavaszfakadása	15
Beszédláncok	15
I. beszédlánc címe: Az isteni Szeretet csodája	15
1. beszéd: Jessze törzse	16
2. beszéd: A Szentlélek árnyékoltja	16
3. beszéd: Szűzen fogantva	16
4. beszéd: Isten Anyja	16
II. beszédlánc címe: Istenanya, Mária!	16
1. beszéd: Minden ember Isten fia	16
2. beszéd: Szűz Anyánk az Isten leánya	16
3. beszéd: Szűz Anyánk – Isten Anyja	16
4. beszéd: Szűz Anyánk – mindnyájunk Anyja	17
III. beszédlánc címe: Az Isten választotta Szent Szűz	17
IV. beszédlánc címe: Mater Dei	17
V. beszédlánc címe: A Szűz Egyszülöttje	17
B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeihez fűződő beszédek	17
1. (Introitus) beszéd: A tiszta lelkek együttesében	17
2. (Introitus) beszéd: A tiszta lelkek ég felé törése	18
1. (Oratio) beszéd: A megtestesült Ige Anyja – legyen az ember közbenjárója	19
1. (Graduale) beszéd: Kikre árad bőségesen az Isten áldása?	19
1. (Tractus) beszéd: Az Úr szeretett házanépe	20
1. (Offertorium) beszéd: „Áldott vagy te az asszonyok között”	20
2. (Offertorium) beszéd: „És áldott a te méhednek gyümölcse”	21
1. (Secreta) beszéd: A megtestesülést hisszük és az örök életet kapjuk	21
1. (Communio) beszéd: Az Úr Jézus fogadásának előhíre	22
2. (Communio) beszéd: Az Úr Jézus fogantatásának angyali híre	22
1. (Postcommunio) beszéd: Megismertük az Istenembert	22

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra épülő beszédek	23
a) alcsoport: Az evangéliumi sorrendiséget követő tételek egymásutánja	23
1. beszéd: Gábiel, az Úr követe	23
2. beszéd: A názáreti Szűz	24
3. beszéd: Dávid sarja	24
4. beszéd: Mária és József	24
5. beszéd: A hírt hozó angyal szava	25
6. beszéd: A megzavart lelkű Szent Szűz	25
7. beszéd: A bátorító angyal	25
8. beszéd: Az égi Ige tartalma	26
9. beszéd: A Messiás lélekarcának halvány kontúrjai	26
10. beszéd: Az Ige megtestesülésének módja	27
11. beszéd: Az angyali üzenet igazságának bizonyítása	27
12. beszéd: Az alázatos Szűz meghódolása	27
b) alcsoport: Egy kiemelt szentírási gondolat értelmezése	27
1. beszéd: „Történjék velem szavaid szerint”	28
2. beszéd: Csak égi angyalok – Isten követei?	28
3. beszéd: Az angyali üdvözlésre adott felelet	28
c) alcsoport: Dogmatikai tételek	29
1. beszéd: Az Atya és Fiú örök egysége	29
2. beszéd: Az Atya örök életterve	30
3. beszéd: Az Atya tervének valósulása	30
4. beszéd: Az Atya terve és a Fiú Édesanyja	30
5. beszéd: A fogantatás csodája	31
d) alcsoport: Az Isten terveinek élő eszközei	31
1. beszéd: A szeplőtelenül fogantatott Szent Szűz	31
2. beszéd: A názáreti Szent Szűz	31
3. beszéd: Szent József, Mária jegyese	32
4. beszéd: Gábiel arkangyal	32
5. beszéd: Maga a Megváltó Jézus Krisztus	32
B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolódó beszédek	32
Különálló beszédek	33
1. beszéd: Isten jelei	33
2. beszéd: Az Isten csodái	34
Beszédláncok	34
I. beszédlánc címe: A jövőt felfedő Isten	34
1. beszéd: Látja és sejteti a „Gyümölcsoltó” titkát	34
2. beszéd: Látja és megkontúrozza a „tisztaság liliomát”	35
3. beszéd: Látja és előrevetíti a szűzen születés titkát	35
4. beszéd: Látja és előhirdeti az isteni csoda valóságát	36
II. beszédlánc címe: A megtestesülés titka	36
1. beszéd: Az öröktől fogva kiválasztott Szűz	36
2. beszéd: Az öröktől élő Szentlélek	37
3. beszéd: Az örök Ige – időben született Mesterünk	37
4. beszéd: Az örök Szeretet örök tervének Megvalósítója	37
III. beszédlánc címe: Kik kérik az Isten jeleit?	37
1. beszéd: A nagyhangú „gonoszok”?	37
2. beszéd: A játszadozó „kíváncsiskodók”?	37
3. beszéd: Az Isten után vágyódó életvándorok	38
4. beszéd: Az Istent áhítózó igazak	38
IV. beszédlánc címe: Az isteni Küldött ismertető jelei	38
1. beszéd: Neve?	39
2. beszéd: Életigénye?	39
3. beszéd: Tanítása?	39
4. beszéd: Élete?	39

Előszó

Rövid mondatban: március 25-én, **Gyümölcstől Boldogasszony** napján az Úr Jézus fogantatásának ünnepét üli az Egyház. Valójában ez az Úr ünnepe, de az Istenanya áldozatvállalásának csodanapja, és ezért a Szent Szűz ünnepei közé sorozzuk. – Így tehát szólhatunk a megtestesülés csodájáról, az Isten szeretetéről, a Szűz Anya szenvedéséről, az emberiség felmagasztaltatásáról (ezek dogmatikai kérdések!). – De szólhatunk továbbá a Szent Szűz kiválasztásáról, felmagasztalásáról (ez is dogmatika!), majd az édesanyai hivatás fenségéről stb... De szólni lehet a magyar nép gyönyörű gondolatáról, a gyümölcstől... Természetesen lelki és metafizikai értelemben. A néhány példa bemutatásával az a célunk, hogy ezt szélesítse a szónok. – Ha mármint a közlendő beszédvázlatokat rendszerbe akarnók foglalni, akkor a szokott módszerünknek megfelelően csoportosítjuk: az első, az **A/ rész: az ünnep jellegét** érintő beszédvázlatokat közli. Ebben a részben azután azt az **albeosztást** követjük, amely **tárgyi szempontból** bontja meg a mai ünneppel kapcsolatban fellépő és élénk meredő gondolatokat. Így a/ alatt: a megváltás problémáiról szólunk – dogmatikai beállítással; b/ alatt: a Szent Szűz személyét akarjuk előtérbe hozni; a c/ alatti beszédekben: a Szent Szűz életértékeit dicsőíthetjük; d/ alatt: az emberiség felmagasztalásáról lehetne szólnunk; végül e/ alatt: jelképes beszédvázlatok következhetnek. – Hogy ezek a különálló tételek egyetemesebb és összefog-lalhatóbb egységet is alkotósanak, azért végül hozzáfűzünk – inkább technikai rendszer, mint új gondolatközlés céljából – néhány beszédlánc-tervet is. – E nagyobb csoport után az írott liturgia kerül sorra. **B/ rész – a/:** „**kis liturgia**” szövegeit, a **B/ rész – b/:** a **napi Evangéliumot** részletezi és értelmezi. Már itt meg kell jegyeznünk, hogy az Evangélium szövegéhez kevés beszédet fűzünk, mert a következő ünnepek evangéliumi szövegei vagy egészben, vagy részben azonosak. Ezek: december 8., szeptember 12., Rózsafüzér Királynéja, Magna Domina... Itt tehát igen sok beszédészöveg található. – Végül a **B/ rész – c/:** a **Szentlecke szövegét** fejtegeti. – Így vegyük most sorba a beosztás szerinti csoportokat.

* * *

A/ rész: az ünnep jellegét magyarázó beszédek

Különálló beszédek

a) alcsoport: A megváltás problémái

1. beszéd: A megtestesülés isteni terve

(Dogmatikus beszéd: Az Isten terve az emberrel)

Bev.: Járjuk a nagy földi utat és igen gyakran kérdezzük: miért is törtet előre az élet, és milyen céllal indította el az embert az Isten? Így is kérdezhetném: mit akart a szerető Isten?

1. Embert küldött a földre.

Ez a teremtés alaphangja.

a) egyen Istenhez fűződő. Ezért a képe: „Alkossunk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz. 1,27). Ezért az örök élet várományosa. „...arcára lehelte az élet leheletét és élőlényé lett az ember” (1 Mózes.2,7).

b) De legyen Istenhez emelkedő. Ezért érti meg az ember – természeténél fogva – az Isten létét. „...művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20). Ezért alkalmas arra, hogy Isten személyes kinyilatkoztatását is vegye. Személy az Isten és személy az ember is!

2. Isteni embert vár az égbe.

De ez már a megtestesülés gondolatának előrevetítése.

a) Magához emelheti az Isten az embert a szeretet vonzásával. „Aki nem szeret, nem ismeri az Istent, mert az Isten szeretet” (1Jn. 4,8). Akár bűnös volt az ember. Ezeket bűnbánatra hívja. Akár tiszta életet élt az ember. Ezeket szeretettel fogadja és örömmel.

b) De Egyszülöttjének emberré levésével akarta jelezni végtelen szeretetét. Ennek jelei: képére teremt, majd a – Megváltó által – isteni természetében részesíti és végül földön és égben fiává fogadja. „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk. Ha pedig fiai, akkor örökösői is: örökösői Istennek, Krisztusnak pedig társörökösői. Előbb azonban szenvednünk kell vele együtt, hogy

vele együtt meg is dicsőülünk” (Róm. 8,16-17).

Bef.: A teremtés – a szeretet, az Egyszülött küldése – a Szeretet túlradó áramlása.

2. beszéd: A megtestesülés tartalma

(Dogmatikus beszéd: A megtestesülés titka)

Bev.: A világ nagyszerűsége és gyönyörűsége úgy vetíti elénk a Teremtőt, hogy a végtelen Tökéletesség. Sőt annak szórója. Sőt, a Szeretet végtelensége, mert annyi szépség és jóság csak a Szeretet forrásának a kirobbanása lehet. – De mi az Isten legnagyobb szeretet ténye?

1. Ember alakban jelenik meg az Úr Egyszülöttje.

Mit jelent ez az ember számára? Az Úr arca rejtett szentség, és azért ember nem láthatja.

a) És vannak-e Isten-jelek? Igen! Épp ezt jelenti az Írás szava: „A halló fület, a látó szemet, mind a kettőt az Úr alkotta” (Péld. 20,12). Mózesnek égi csipkebokorban: „Én vagyok az „Aki vagyok” (2Móz. 3,14). Ábrahámnak ember alakban: „Majd megjelenék neki Mámbré völgyében, mikor a nap legforróbb szakán éppen sátra nyílásában üldögélt. Amint ugyanis fölemelte szemét, eléje tűnnek három férfiú...” (1Móz. 18,1-2). Prófétáknak – látomásokban. „Izaiásnak, Ámosz fiának látomása, melyet Júdára és Jeruzsálemre vonatkozólag látott Óziás, Jóátán, Áchááz és Ezekias, Juda királyainak napjainban” (Iz. 1,1-2).

b) És van-e valóságosan észlelhető „Isten jelenlét”? Ez a megtestesülés. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Ez – az emberré levés. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). Ez – az emberi élet. „Előző könyvemben, kedves Teofil, elbeszéltem, mi mindent tett és tanított Jézus egészen mennybevétele napjáig” (Ap.Csel. 1,1). Ez – a testvéri élet. „...ti pedig mindnyájan testvérek vagytok” (Mt 23,8). Ez – a fiúvá fogadás csodás élete. „Maga a Lélek tesz tanúságot lelkünkben, hogy Isten fiai vagyunk” (Róm. 8,16).

2. Hogy isteni életet élhessen a földön és az égben a föld gyermeke.

Maga a megtestesülés és áhítózásán felülálló isteni kegy. De miért ez a csodák csodája? Azért, hogy az egyetlen földi szellemi lényt, az embert, istenivé emelje.

a) Erős élet – a földi. A „teremtett ember” Isten áldottja volt. Ez az Isten kegye. Az „Isten áldottja” az Istentől elszakadóvá vált. Ez az ember elgyengülése. Az „elszakadt ember” Isten fiává emelkedik – az „Istenember” kegyelmével! Persze, itt küzdelmes, de erős az ember!

b) Diadalmas élet – az égi. Majd a diadalmas élet egyike lehet az ember. Erre nyújt kegyelmet a Mester – a földi életben. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én feltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54). Ezt segíti és valósítja – az „újjászületés” és az „isteni természet” közlésével. Ezt végül az örök koronával jutalmazza a mennyek országában. Földi életünk eredménye: „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen (Jn 1,12). Örök életünk bére: „A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, a hitet megtartottam. Most készen vár az igaz élet koronája, melyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindazoknak, akik örömmel várják eljövetelét” (2Tim. 4,7-8).

Bef.: A végtelen Tökéletesség végül is – a végtelen Szeretet. A boldogító Szeretet.

3. beszéd: Az angyali üzenet titka

(Dogmatikus beszéd: Krisztus testéből és lelkéből álló – emberi természet)

Bev.: A művészek egy serege szent feladatának tartotta, hogy az emberi történelem egyik legszen-
tebb eseményét vászonra vesse. Az „Angyali Üdvözlés” annyi gyönyörű képen tündöklök, hogy szinte lehetetlen volna kiemelni egyiket vagy másikat... Az a nagy égi tény, hogy az égi Atya követe az Isten szeretetének legnagyobb csodáját hirdeti, lobbanó szeretetre ihleti az ecset és a véső mestereit, és így születtek meg a szebbnél szebb műrecek. – De ki az, akiről égi csodát hirdetnek az angyali ajkak?

1. Velünk egylényegű ember.

a) Az „angyali üdvözlés” a fogantatásról szól, a Szentlélek általi megárnnyékolásról. Tehát csodás ember születése előhirdetésének tekinthető. „...A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35). A válasz is arra vonatkozik: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történiék velem szavaid szerint” /Lk 1,38/. – Az a sok prófétai hírnök harsonázás szintén emberi életet élő Messiásról beszél. Izaiás ezt mondja: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánul lesz” (Iz. 7,14). És: „Valóban a mi betegségeinket ő hordozta, s a mi fájdalmainkat ő viselte;

és mi őt szinte bélpoklosnak tekintettük, az Istentől megvertnek és megalázottnak. Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg” (Iz. 53,4-5). De egész életének valósága is ezt mutatja. Emberi természetünknek megfelelően jelenik meg. Alakja: a testvér alakja. Hangja: az ember hangja. Élete, fejlődése, növekedése: teljesen emberi. Cselekvése, munkája, böjtje, imája, szenvedése, részvéte, könnyhullatása, remegése, vérrel verejtékezése: emberek valóságos élete.

b) Emberi voltát csak egy egészen kivételes jel teszi mindenki fölé emelkedővé! Figyeljük csak! Nem egyoldalú, hanem teljesen egyetemes és mindenki felett álló. Nem a földet igényli! „Az én országom nem e világból való” /Jn 18,36/. Nem az élet élvezetét kereső. „A rókának odúja van, az ég madarának fészke, de az Emberfiának nincs hová lehajtsa a fejét” (Mt 8,20). Nem tudós, aki csak az elméleti igazságokat kutatja. Nem reformátor, aki a múlt megdöntésén fárad – fanatikus hévvel. „Ne gondoljátok, hogy azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt vagy a prófétákat. Nem azért jöttem, hogy megszüntessem, hanem, hogy tökéletessé tegyem” (Mt 5,17). Nem művész, aki csak az élet szépségeit keresi és az árnyas oldalt elkerüli. Ő a szegények és betegek Atyja. Nem fanatikus erkölcs hirdetője. Szentül emeli a magasba a Decalogus-t, de szelíden tekint a megszegőkre is. Nem elfogultan, szűkkeblűen fogja a vallás vonalát, hanem az Istenatya lelkéhez fűzi az embertestvérek egyetemét. „Más juhaim is vannak, amelyek nem ebből az akolból valók. Azokat is ide kell vezetnem. Hallgatni fognak szavamra: egy akol lesz és egy pásztor” (Jn 10,16). – Ki Ő? Ember, de az emberek elseje! Az egyetemes emberiség létértékének egybefogója.

2. De a személyisége teljes értelmével Isten.

Ha eléd állana a Mester, hogyan kellene Reá tekintened? Látó szemekkel embert látsz, de lélek-szemekkel Istennel találod magadat szemben.

a) A hittudomány „Hiszekegye” ezt tanítja: Jézus Krisztus Isten! Tárgyi tartalma azt mondja: egy-lényegű az Atyával és így valóságos Isten. A kinyilatkoztatás maga is fejlődő, Krisztus nyilatkozatai és tettei nyomán a valóságos Személyig hatoló. Ezt fejezi ki az apostolfejedelemnek hitvallása: „Te vagy a Messiás, az élő Isten fia” (Mt 16,16). Az Egyház tanításának alaki tétele fejlődést mutat (arianizmus, nesztorianizmus stb.), de az Athanáz-féle „Credo”-ban törhetetlen világos és átlátszó mondatokban hirdeti: Jézus Krisztus az Isten egyszülött Fia. – Ha pedig tevékenységét akarnók vizsgálni, akkor azt látnánk, hogy tettei mindig az isteni Személynek tulajdonítandók, de egyik csoportja az emberi, a második az isteni természetén át valósul. Jézus Krisztus, az Istenember eszik, fejlődik az emberi természetén át alakulva, – de csodát tesz, feltámad az isteni természet erejével. A cselekvő Személy az Isten, a végrehajtó az emberi vagy isteni természet.

b) Reánk nézve mindkettő igen nagy jelentőségű. Velünk éli emberi test és lélek egységét, élő testvér a Mester, Akihez fordulhatunk és Akinek emberi természete felénk fordul bajainkban. De Krisztusban életünket adó, segítő, áldó Isten áll elénk, Akinek felénk fordulása a Mindenható Isten gesztusa. Mehetünk az Embertestvérhez és megsegít – az Isten Fia.

Bef.: Mi tehát az angyali üzenet valóságos titka? Talán az Írással felelhetünk legigazabban: „Gyermek születik ugyanis nekünk és Fiú adatik nekünk” (Iz. 9,6). Ezt értelmezheted az embertermészetet hordozó Krisztusra, de folytathatod: „És lesz az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóságnak Atyja, a béke Fejedelme” (Iz.9,6). Ez a szent titok válik valósággá a Mester életén át... Ami titok volt a hirdetésben, ami titokzatos fejlődés bontakozott ki a tanítványok előtt, az végül olyan tétellel jegecesedett ki: az angyal köszöntötte Szület Isten Anyjává magasztosította az Úr!

4. beszéd: Érdem-e, vagy kegyelem a megváltás?

(Dogmatikus beszéd: A megváltás kegyelme)

Bev.: Ha hajnalhasadásról, az emberiség hajnalhasadásáról lenne szó, akkor a mai nap „angyal üdvözlése” az életéjszaka eltűnésének harsona-hanghulláma. A zeneművészetben a „Varázsfuvola” dallamai között szerepel az „éjszaka Királynőjének” gyászéneke. Az élet valóságában felcsendül az élet Királynőjének diadalmimnusza. – De most az a kérdés: az emberi élettervezgetés érdeme-e ez az isteni leereszkedés vagy kizárólagosan Isten kegyelme az emberiség életét érintő hajnalhasadás?

1. Emberi cselekedeteink önmagukban nem lehetnek érdemszerzők.

Hogy kik vagyunk mi emberek, azt igen egyszerűen jellemezhetnők: élő bolygók, kik szabadon száguldanak az égboltozaton és sok-sok ütközéssel, hibával és bűnnel járnak az élet útját... Innét van az, hogy ha az embert bronzba kellene önteni, akkor Istenhez való vonatkozásban – térdelő alakban

kellene kialakítani. Lényegünk ugyanis az: mindent kaptunk és igen ritkán adtunk.

a) Földi vonatkozásban ember és ember viszonyát tekintve – tehetünk jót, de az örök élet vonalán – Isten és ember kapcsolatát tekintve – nem tehet érdemes cselekedetet a bűnös ember. Még nehezíti a helyzetet Szt. Pál szava: „...azon könyörül, akin akar, s azt teszi megátalkodottá, akit akar” (Róm. 9,18).

b) Az apostol kemény állítását igazolja az az elméleti tény is, hogy nem szerezhünk érdemeket a természetfeletti síkon, mikor életünk a természetes élet vonalán mozog és a valóságban a bűn terhét hordozza. Csak arra vagyunk alkalmasak, amik mi magunk vagyunk. Mi pedig csak a földhöz kötött és bűneink miatt az égből elszakadt teremtmények vagyunk. Az igazság ez: Ádám minden utóda szorosán kapcsolódik az első bűn terhéhez és csak a megváltás kegyelmének ígéretével fonódik Krisztushoz. De ez a nagy remény nem szerezhető emberi érdemmel – a természetes élet alacsonyabbrendűsége és a bűn miatt, azonban megszereshető a szerető Isten kegyelme folytán.

2. Isten kegyelme azonban mindent adó.

a) A bűntetés büntetést érdemel és kap is. „Arcod verejtékével edd a kenyeredet, míg vissza nem térsz a földbe, amelyből vétettél, – mert por vagy és vissza kell térned a porba” (1Móz. 3,19). – De a megbocsátás hangja a kegyelmes Isten szeretetáramlása! Nincs itt érdem, hanem kegyelem. „Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24). Egyszerűen azért, mert a bűnbeesett ember nem lehet kedves az Isten előtt. A bánat lehet sajnálása a bűnnek, de nem lehet kedves az Isten előtt. A bánat lehet sajnálása a bűnnek, de nem lehet biztos alapja a bocsánatnak és az üdvözülésnek. Annál kevésbé, mert ez már a természetfeletti életrend területe. – Nem szabad feledni, hogy olyan bocsánatról és élet-megemelésről van szó, amely tökéletesen és lényegileg áthatja az emberi élet tartalmát. Nem emberi életre, hanem isteni természetben részesülő életre szól a meghívás.

b) Ez a kegyelem – bocsánatot ad és életet istenivé nemesít. Emberek előtt lehetetlen, de „Isten előtt semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). – Az Írás így jellemzi a Messiást: „Nézzétek, az Isten Báránya! Ő veszi el a világ bűnét!” (Jn 1,29). Majd Szt. Pál így írja le a kegyelem hatását: „Élek ugyan, de nem én, hanem Krisztus él bennem” (Gal.2,20). – Mindez szeretetből és nem érdem szerint! Ezért írja az Írás: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). – De mit jelent ez reánk nézve? Nem jelent elvetettséget, hanem valóságos elhivatást! Nagyon nagyot! Nem akarja a tétlen, munkanélküli eszköz szerepet. Nem vagyunk Isten kegyelemfolyamának tehetetlen hordalékai. Az Isten az üdvösség ökonómiájának tevékenységében szerepet ad a szabad embernek. Lám! Szerepet talált a szent „Legyen!”-nel a Szent Szűz is.

c) Nekünk is vele kell dolgoznunk a kegyelemmel. De bizvást remélhetjük, hogy amint vettük az emberiség megváltását érdem nélkül, úgy várhatjuk Isten kegyelmét saját megváltásunkra és munkába állhatunk az Úr ajándékaival.

Bef.: A sötét pesszimizmus rémeit üzzük el magunk elől. Nem vagyunk elvetettek, hanem megemelték. Sőt nagyobb lehet örömünk, hogy megváltásunk a szerető Isten ingyenes kegyelmének ajándéka. Csak dolgozzunk Vele! – Ha így szeret az Isten, akkor legyen boldogan munkálkodó az ember!

5. beszéd: Krisztus Urunk – a Megváltó

(Dogmatikus beszéd: A Megváltó személyisége és munkája)

Bev.: Az „angyali üdvözülés” szent percét idézve a jövőbe néző Szent Szűz ajkáról halljuk a kérdést: „Hogyan történik meg ez?” (Lk 1,34). De mi tovább megyünk és az Üdvözítőnek kétezer éves időbeli pergéséből idézzük vissza az angyali üdvözlés szent pillanatát és azt kérdezzük: mit jelent ez az égi hit, és mit hoz emberéletünkre az isteni üzenet? A rövid felelet így hangzik: a születendő Gyermekek az élet legnagyobb kegyét és mindnyájunknak a Messiáson át áramló szeretet bőségét. – Miben áll ez az Isten adta kegyelem?

1. Az „unio hypostatica” a legnagyobb kegyelem.

Az első pontban ezt a tényt kell leszögeznünk: az Isten emberré lett. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). Majd így ír Szt. János: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

a) Ezt tanítja az Egyház. Ezt vallja az emberek nagy egyeteme.

b) De hogyan értelmezi ezt a titkot a kutató hittudós értelme? Ezt a kifejezést mondja: „unio

hypostatica”. Jelentése: az isteni Személy hordozza és tartja egységben az isteni és emberi természetet. Egy a Személy és kettő a természet. Ez a magyarázás hittudományi fogalmazás, de rendkívülien segít arra, hogy igaz módon tudjunk közeledni értelmi és gyakorlati úton (!) – a Mesterhez. Mert ilyen tanítás után felvethető a kérdés: hogyan nézzünk tehát a közénk lépő Istenemberre? Gyermekeknek, ifjúnak, felnőtteknek, halált halónak látván – az mindegy. Ő egy és változhatatlan Isten. A második isteni Személy. A testté lett Ige. De Ő emberi természetet hordozó **teljes ember**. Test és lélek. Emberien érez és gondolkodik. Személyében – ismétlem –: Isten. Emberi szeretettel és bizalommal fordulhatunk hozzá, Aki isteni Személyével segít rajtunk!

2. A hivatás áldozatos teljesítése – a legnagyobb szeretet.

„Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14) – az isteni üzenetnek első része a mai nap szent csodája, a második része pedig a mai kezdettől számítva örök valósággá vált.

a) Van ennek időbeli rendje a fogantatás pillanatától – haláláig, de van ennek eszkatológikus folytatása az örök életben. – Mi ennek az időnek és időntúli végnélküli életnek az alaplendülete? Mivel Krisztus Isten és Isten lényeges élettartalma a szeretet, azért már ez a tény is arra vall, hogy Krisztus életének egész tartalmát a Szeretet adja.

b) De ez is kettős vonalú: szeretet az égi Atya iránt és szeretet az emberek iránt. „Az Atya szereti a Fiút, és mindent az ő kezébe adott” (Jn 3,35). „Bizony mondom nektek: A Fiú önmagától nem tehet semmit, csak azt teheti, amit az Atyánál lát” (Jn 5,19). „Atyám, akarom, hogy akiket nekem adtál, ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák dicsőségemet, amit te adtál nekem, hiszen te szerettél engem a világ teremtése előtt” (Jn 17,24). Emberek iránt: „Ez az én parancsom: Szeressétek egymást, amint én is szerettelek titeket” (Jn 15,12). „Közel volt már húsvét ünnepe. Jézus tudta, hogy eljött az óra, amikor a világból vissza kell térnie az Atyához. Ekkor adta övéinek, akiket szeretett és a világban hagyott, szeretetének legnagyobb jelét” (Jn 13,1). – Az első a hódolatos engedelmisséget, a másik az áldozatos önfeledt szolgálatot mutatja. Az egyiket ez a szent szöveg tárja elénk: „... megalázta magát és engedelmes lett mindhaláláig, mégpedig a kereszthaláláig” (Fil. 2,8). A másikat pedig ez illusztrálja: „Én pedig, ha fölmagasztalnak a földről, mindent magamhoz vonzok” (Jn 12,32). – Az Ige földre szállása időrendi, de az Ige léte időntúli, végtelen. És a Szeretet szolgálata – földön időrendi, és belső valóságában végtelen, mert – isteni.

Bef.: A mai ünnep tehát az ige megtestesülésének kegyelmét és Krisztusnak reánk ömlesztett szeretetét ünnepelte. De kérdem befejezésül: hol marad a „malasztal teljes” Édesanya köszöntése? Az összefogó felelet igen egyszerű, az ünneplés nem elszakító, hanem egybefoglaló. A Szent Szűz személye az Isten örök rendeléséből benne van ebben a nagy isteni munkában. Részes a műnek, részes a dicsőségnek. Ami Krisztusban Isten adta nagy kegyelem, az Igének testet öltése, az a Szűz Anya életében az alázatosan együttműködő Anyának legnagyobb dicsősége. Rajta keresztül születik a Messiás, rajta keresztül perog le a megváltás, életéből sarjad Krisztus emberi természete, és így az isteni Személy munkájában részes az emberi természete, és így az isteni Személy munkájában részes az emberi természet szülője. Van-e ennél nagyobb dicsőség, amely embert érhetett? Ennek tudása és elismerése a Boldogságos Szent Szűz legnagyobb dicsérete. Ez pedig ma világlott a világ felé, amikor anyagi ajak hirdette meg a megtestesülés csodáját.

6. beszéd: A megtestesülés isteni módja

(Dogmatikus beszéd: A megtestesülés módja)

Bev.: Az imént hallott égi ige reá utal arra, hogyan készíti az égi Követ útját az égi Atya. Már az Ősevangélium messziről csengő hang, de az angyal küldés közvetlen isteni jelentkezés. – Hogyan készíti elő az emberré levést az égi Atya?

1. A Szent Szűz a befogadó.

Ő az öröktől fogva Isten tervében élő teremtmény.

a) A kiválasztottá tehetette – az Isten ismerte élet tüze. Kiemelt, előrendelt és kiváltsággal adományozott. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

b) A megtestesülést hozó – **maga** az Úr Lelke. Ezt is közli az Úr kinyilatkoztatása. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. Szűz a szülő.

Azt is mondhatnám – az édesanya, a természetfeletti indulás után a természetes élettörvény rend-

jén.

a) Az élet rendje – az áldozatos önátadás. Készséges leánya az Úrnak. Ez az életforrás isteni terve, és így lesz az áldozatos életfelajánlás az új élet fakadásának tavaszi zsendülése.

b) Az Isten Fiának megjelenésében nem az Istenanya az áldozat, hanem **maga** az isteni Küldött. Ezt az áldozatot előre jelzi Izaiás mondván: „Pedig ő a mi gonoszságainkért sebesített meg, a mi bűneinkért töretett össze; a mi békességünkért van rajta a fenyíték, s az ő kék foltjai által gyógyultunk meg... Feláldoztatott, mert ő maga akarta, és nem nyitotta meg száját; viszik mint a juhot leölésre, és mint nyírója előtt a bárány, elnémul, és meg nem nyitja száját” (Iz. 53,5 és 7). És igazolja **maga** a Mester is: „Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát, mielőtt szenvedek” (Lk 22,15).

Bef.: A Gyermeket pedig szűzen foganja és szűzen szüli az Istenanya, az édesanya, és rajta keresztül lép az életbe az égi Üdvözítő.

*

b) alcsoport: A Szent Szűz személyének méltatása

1. beszéd: Az anyai méltóság fensége

(Erkölcsei beszéd: Az anyai hivatás)

Bev.: A mai ünnep a drága és szent hivatást teljesítő Édesanyára terelheti a mi figyelmünket. Megszólal az Ég, és Gyermeket fogan a Szűz. De szólhat a föld egyszerű asszonyának is, és életet fakaszt az Isten embervirága. – Kérdezzük csak ma: milyen méltóság az anyai hivatás, és miben közelíti meg a Szent Szűzet a mostani édesanyák életmagaslata?

1. Életet adó forrás.

Itt a Szent Szűz és a mi népünk drága édesanyái egy igazi tartalmi egységet mutatnak.

a) Életet fakasztó az életük. A Szűz Anya szent teste a Messiás emberi természetének kitermelője és végül is az Istenember szülője.

b) De még az Isten lélekteremtő szeretetében is némileg hasonló az életmagaslata. A Szűz Anya a Szentlélek mátkája. Ez az ő kivételes életmagaslata. De a mai édesanya is – az új élet lélekteremtésével – az égi Atya földi mátkája.

2. Életforrást tápláló szeretet.

De minek mondható még az édesanya? Nemcsak életet adó forrásnak, hanem szeretetből szeretetet forrasztó isteni küldöttnek. – Van-e ebben is hasonlóság az égi Anyához?

a) Az örök Szeretet a Szentlélek kiadása – az Istenfiának fogantatása és szülése. Itt az Isten a szeretetindító, az örök Szeretnek emberi formát adó és a szerető Mester lelkéből emberlélekbe áramló szeretetfolyamnak megindítója. Röviden: az Isten szeretete az ember lelkében szeretetforrást fakaszt.

b) És a mai anya lelke? Ez is teremtő szeretetforrás. Olyan, amely szeretetből életfakasztást termel. Olyan, amely szeretetből egy életen át a nevelő munka áldozatát végzi és olyan szeretetforrás, amely a gyermekek lelkéből is az Isten és az ember iránti szeretet csodás patakját akarja előrerobbantani. – A lényeg: szeretet-tápláló az édesanya élete!

Bef.: Gloriat nekik! Minden nap legyen lélekben „anyák napja”...

2. beszéd: Szűz Mária – állítmányai

(Dogmatikus beszéd: Szűz Mária életjegyei)

Bev.: Emberi értelmünk a gondolatok szülésére, nyelvünk a hangokra és a gondolatok kifejezésére szolgál. Ezért mondjuk, hogy a beszéd az ember értelmes lelkének szent muzsikája. – Mikor dalra hangolódunk vagy beszédre nyílik az ajkunk, hogy égi Édesanyánkról szóljunk, akkor meg kell találnunk azokat az igazságokat, amelyek mondattá születnek az „angyal üdvözölte” Szűzanyáról. – A kis diák igen jól tudja, hogy minden mondatban van alany és állítmány. A Szűz Anyáról alkotott szeretetmondatokban **Mária** az alany... Az a kérdés: milyen állítmányok fűzhetők drága neve mellé?...

1. Természetesek...

A Szűz Anyáról jól tudjuk, hogy törzse szerint beleágyazott az emberiség egyetemleges családjá-

ba. Dávid családjának sarja; Anna asszony szeretett magzata.

a) Valóságos ember tehát, aki Isten előrerendeléséből **egy** a milliárdnyi ember közül. Test és lélek szent együttese, aminőnek minden embert gondolt és teremtett az Isten. Milyen állítmányok állíthatók róla mint emberről?

b) A felelet előtt csak egyet kell megcsendíteni: égi Anyánk magasra emelt az ég Ura előtt; róla tehát azok az emberi jegyek mondhatók, amelyek az „Isten emberének” életjegyei. Mária Isten különleges küldetésével köszönt be a földre. Mária Anna leánya, Mária mindnyájunk embertestvére. Mária szüzi gyermek, Mária tisztaságos Szűz. Mária él és dolgozik... Mária örül és szomorkodik, Mária imádkozik és áldozatot mutat be... Íme! Emberként lép a földre és emberként él a földön! Még a kezdet, a születés és a vég, a halál is emberként éri... Ezek az emberi, fizikai, erkölcsi és vallásos életét jelző „állítmányok” részletesen tárják fel lelkét és mutatják emberek felé kiváló, emelkedett egyéniségét. Kevés róla a szó, de néhány életjelenete eleget beszél (karácsonyi éjszaka, a templomban való bemutatás, a 12 éves Jézus keresése stb.)...

c) És ez igen jó nekünk! Könnyű az út ahhoz, akit testvérnek tudhat a könnyörgő. Részesünk – az élet adatainak elfogadásában, de példánk azok elviselésében. Ha pedig még hozzáfűzzük azokat az erőket, amelyeket Isten azért adott neki, hogy az emberiség segítségét biztosítsa, akkor boldogan megyünk hozzá – a segítő Édesanyához.

2. Természetfeletti.

Nagy felkiáltójellel kell kezdeni ezt a pontot. A föld minden teremtményét alakíthatja Isten kegyelmében élővé, de ez a kiválóság sohasem érné el ezt az előrerendelt isteni kegyelembőséget, amely a Krisztus Anyjából fakadt. Szeplőtelenül fogantatott és teljesen és állandóan a megszentelő kegyelemben élő isteni Jegyes. Szűz Anyánk természetfeletti lélektartalma miatt, az istenanyai méltóság miatt, az Ige testté levése miatt vett égi kegyelmek egészen kivételes állítmányok elfogadására lett alkalmas.

a) Ilyenek: szeplőtelenül fogantatott Szent Szűz... Isten Anyja Mária; szüzek Szent Szüze; Krisztus Jézus Anyja; a Megváltó tevékeny társa: a megváltásban részt vevő Édesanya. – És így tovább fűzhetném az Istenanya méltóságából sarjadzó lorettói litániát, és reá találnánk Szűz Anyánk életét tárho, de lelki gazdagságát ki nem mérítő valóságára.

b) Az emberi szó akkor ékes, ha költő szüli. Ez az ő Isten adta kincse. Az ütem és a hanghullám akkor a legfinomabb rezgésű, ha a zeneművész kottái csendülnek. – Az ecset akkor színezi a legszebben a vásznat, ha mesteri kéz vezeti, a véső akkor pattantja a legfinomabban a márványt, ha ihletett kezű szobrász lelke irányítja. – Talán nem mondok túl nagyot, ha azt állítom, hogy az emberek közül senkit sem dalolt, dicsért, zenésített, festett vagy faragott szebben a művészek „isten népe”, mint a Boldogságos Szent Szüzet. Ezek a művek is állítmányok – a művészi világ csodanyelvén...

Bef.: A kis diákról szoltam a bevezetésben. Ő a mondatról tanulja: alany és állítmány... Az Úristen nagy emberei iskolájának felnőtt népe, tanuljátok meg azt a mondatfűzést, amely a Boldogságos Szűz Anyáról alkotható! Legyen ez a beszédmodotok! De ennél is több: legyen egész éltetek dicsőítő állítmánya annak a Szűz Anyának, akit öröktől fogva előrerendelt a Teremtő a megváltás szent műve élő Eszközévé!

3. beszéd: Az „Ember anyja”

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz az Istenember Anyja)

Bev.: Kicsoda a Szent Szűz ? Az az egyszerű megállapítás, hogy Anna asszony leánya – kevés. Mít mond róla a kinyilatkoztatás?

1. Az ember-Krisztus szülője.

Lukács szövegeit olvasva reá döbbenünk a következőkre:

a) Emberi természete vagyon. Szűznek hirdeti az angyal, és jövőő anyának is mondja az Úr Küldöttje. „Ha hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Isteni természete vagyon. Ez a kegyelem teljessége. Ezt is angyal hirdeti mondván: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

2. Az Istenember Édesanyja.

Jézus Anyja – a választott, de Jézus az Istenember. Mi következik ebből?

a. Egy a személye... Természete kettős: teljes ember és igaz Isten. De személye? Egy! Ő a földre szállt Istenember!

b) Így a Szent Szűz – Isten Anyja. Ez a kifejezés is igaz tartalma. Az Efezusi Zsinat döntő ítélete: „Aki nem vallja, hogy valósággal Isten az Immánuel és azért Istenanya (Theotocos) a Szent Szűz... ki van közösítve”.

Bef.: A cím kifejezése tehát annyit jelent: az emberré lett Ige Édesanyja.

4. beszéd: Az emberek Anyja

(Erkölcsi beszéd: Mária mindnyájunk Édesanyja)

Bev.: De az Istenember Anyja, az embereknek is anyja? Ez vigasztaló lenne reánk. Mit tudunk mi erről?

1. Anyánkká tette Mesterünk.

A szent Keresztről „végrendelkezése” szól erről.

a) Parancsból – a Kereszten. „Mikor Jézus látta, hogy ott áll anyja és szeretett tanítványa, így szólt Anyjához: „Asszony, nézd, ő a te fiad!”... Attól az órától fogva házába fogadta őt a tanítvány” (Jn 19,26 és 27). – És hogy **Anyánk** lett, azt az élet sok kegyelme igazolja.

b) Természetes következményként – születéséből: Ő, Jézus a mi testvérünk. Édesanyja – a mi Anyánk.

2. Gyermekeid leszünk Szűz Anyánk!

De miben mutatkozik ez?

a) Hozzá menekülünk! (Ez a múlt története. Eszterházy imája!). Ő a mi Nagyasszonyunk!

b) Hozzá menekülünk! Most is! Különösen a lelki veszedelemben! És hallottuk-e, hogy elhagyott volna?... (Memorare...!)

Bef.: Az Istenfia Anyja – a mi Anyánk is!

*

c) alcsoport: A Szűz Anya életértékei

1. beszéd: Az Isten Anyja

(Dogmatikus beszéd: Istenanyja Mária)

Bev.: A „Gyümölcsoltó Boldogasszony” ünnepe az Úr Jézus fogantatásának emléke. Angyali ajkáról hangzik az égi szeretet csodája. Isten emberré levésének híre csendül... Méltán kérdezzük, mit jelent ez a hír a mi értelmünk számára?

1. Örök az Isten.

Ezzel a tétellel kell kezdenem, mert világos az értelem előtt: Isten nem születik, hanem örök.

a) Ő az örök Lét... „Én vagyok Aki vagyok” (2Móz. 3,14).

b) Tőle – minden. „Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett” (Jn 1,3).

c. Őhozzá tér vissza minden. „Hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23). A világ megsemmisülve... A szellemi világ – angyal és ember – végnélküli életbe...

2. Tehát mit jelent az angyali üzenet?

Röviden ennyit: születik az Istenember. Itt tehát a hangsúly – az Istenemberen pihen. – Mit tanít Egyházunk Krisztus Személyéről?

Két természet. Isten és ember. Egész ember és igaz Isten. Egy Személy: Isten Egyszülöttje. Latinul így mondjuk: „Hypostatica unio”. Ezért tehát Krisztusról – két természetet bírván és egy személyt adván – isteni és emberi tulajdonságok állíthatók.

Bef.: Mit jelent tehát az Úr Jézus fogantatása? Az Istennek emberré levését. És hol marad a cím magyarázata? Éppen az Úr Jézus fogantatásának értelmezése emeli ki Szűz Anyjának kivételes életértékét.

2. beszéd: Íme az Úr szolgáló leánya

(Dogmatikus beszéd: A Szűz Anya személyisége)

Bev.: A Szűz Anya belső „én”-jét nem mi határozzuk meg, hanem ő maga, az Úr választotta, midőn így felel az angyali szóra: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Az Egyház óvakodik attól, hogy több ne mondassék, mint amit a kinyilatkoztatás közöl: „Vigyázzatok, hogy senki félre ne vezessen bölcsélettel és hamis tanítással, ami emberi hagyományon s e világ elemein alapul, nem pedig Krisztuson” (Kol. 2,8). Mária hódolatos tiszteletét ajánlja és szolgálja, de a helytelen elgondolású és túlzásokat mutató megnyilvánulásoktól tartózkodik. Mária önmagát az Úr szolgáló leányának mondja, az Egyház pedig e szent kijelentést kettős vonalon részletezi.

1. Mária Isten teremtménye.

Teremtmény a világot és a mennyországot tekintve. Ádámnak leánya és az angyali karok alatti teremtmény. Ádám népének tagja és Ádám nemzedéke Megváltójának segítőtársa. A megváltás isteni tervében helyet talált a Szent Szűz is, mert az isteni előrerendelés Dávid törzsének sarját beleillesztette a nagy üdvökonómiába.

a) A teremtmények első és döntő jellege, hogy engedelmes és alárendelt tagja legyen a Teremtő országának. Az angyali üzenet előtt szűzi élete volt a szolgálat, a rendkívüli elhivatásakor pedig az engedelmes odahajlás mutatta, hogy alárendeltsége teljes és tökéletes. Az elsőt így írja le az Írás: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz... Máriának hívták” (Lk 1,26 és 28). – A másodikat így jelzi az Írás: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” /Lk 1,38/.

b) Mária mint teremtmény, az emberek testvére... Teste és lelke van, mint nekünk, de választásában és előrerendelése folytán mindnyájunknál nagyobb. Ember mivoltában teljesen hozzánk hasonló, de a kegyelem előrerendelése folytán fölényre helyezkedő. A szerep nagyszerűsége folytán olyan ember, akire Isten örök tervében a megváltásban való részesedés várakozik. Hivatás, amelynek teljesülése folytán alakul olyanná az élete, amely a földiek öröme és az égiek csodája lesz. Azért tartozik az emberi nemzedékhez, mert az emberiség megváltásának művében az emberiségnek is szerepet szánt az Isten. Az Isten Fia emberré lett és Szűz Anyánk emberéletén át lépett a földre.

2. De Mária Isten legtökéletesebb teremtménye.

a) Hogy mit tanít erről az Egyház, legyen elég arra hivatkoznom, hogy a teremtésre vonatkozó **írás szövegeket** a Szent Szűzre magyarázza. „Az Úr szerzett engem útjai elején, kezdetben, mielőtt bármit is alkotott” (Péld. 8,22).

b) Ez a legtökéletesebb teremtmény azt mutatja, hogy készséges a szolgálatra. Az Írás szavai szerint nem az ijedt visszahúzódság, hanem a készséges odahajlás jellemzi. Amit Isten akart, azt teljesítette, amit Isten akar, azt teljesíteni fogja a jövőben is. A kétség felmerül lelkében a lehetetlennek látszó üzenetre, de megnyugvó és behódoló az angyal feleletére. „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34). „...Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). – Már a fogantatás titkának fogadása is áldozat, mert az emberi felfogás a lélektisztaság sérelmét sejtetheti. Még szent Józsefet is az angyal világosítja fel. „... József, Dávid fia, ne félj attól, hogy feleségül vedd Máriát, hiszen a Szentlélektől van áldott állapotban” (Mt 1,20). – Mindketten vállalják. – Azután Simeon szólal meg: „... a te lelkedet is tör járja át – hogy így megnyilvánuljon sok szív érzése” (Lk 2,35). Ez a Szent Szűz lelkének fájdalmas titka. A három éves elhagyatottságot is viseli. A kereszttutát is megjárja. A Kereszt tövében is szenvedő, fájdalmas Anya lesz, majd a Keresztről való levétel alkalmával „Pieta”-vá változik. – Ez a drága Anya, az Isten szolgáló leánya olyan tiszta, engedelmes és szolgálatkész életet mutat, hogy róla tényleg elmondhatjuk, hogy a földi teremtmények legtökéletesebbje. Az Isten teremtménye és az isteni előrerendeléssel Krisztus Jézus Anyja, az Isten Anyja.

Bef.: Izaiás szerint: „És most így szól az Úr, ki anyám méhétől fogva szolgálójának alkotott engem, hogy visszavezessem hozzá Jákobot, és hozzá gyűjtessék Izrael, és így dicsővé lettem az Úr szemében, és Istenem lett az én erőm, és mondotta: Kevés az, hogy szolgálóm légy nekem Jákob törzseinek helyreállításában és Izrael maradékának visszatérítésében: Íme a nemzetek világosságává tettelek, hogy üdvösségem légy a föld széléig” (Iz. 49,5-6). Így ír a Mesterről. Ez képesítette Izrael vezetésére. – A Szent Szűz pedig szolgáló leány... Ez képesíti, hogy a megváltás részese legyen. Természetesen: az előrerendelés kiváltságával, melynek engedelmes lelkületével és alázatos végrehajtással az emberiség megváltásában az Úr segítőtársa lett.

3. beszéd: A kiválasztottság alapja

(Dogmatikus beszéd: Az isteni előrerendelés ingyenes kegyelem)

Bev.: Kit és mire választ az Úr, az a végtelen Bölcsesség szent titka. – Mi az alapja?

1. Isten mindenhatósága és választási szabadsága.

Isten mindenható és mindenféle fokozati világot és szellemi lényt teremthet – a tökéletesedés vonalán.

- a) Szeplőtelennek egyet választott.
- b) Mert megváltást hozó szeretetének egy élő eszközt választott.

2. Emberi lélek odahajló áldozatossága.

De a választás után készséges a szolgálatban a választott „ember” áldozatossága.

- a) Az isteni ígéret így felel: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38). Ez a „Mater gloriosa”.
  - b) Az isteni elhivatottságot minden szenvedéssel együtt teljesítette. Ez a „Mater dolorosa”.
- Bef.: És mi a befejezés: „Mater assumpta et in coelis consonata”!

*

d) alcsoport: Az emberiség felmagasztalásának dicsőítése

1. beszéd: Az erős „oltandó” anyag

(Dogmatikus beszéd: A megváltás hatása)

Bev.: „Gyümölcsoltó Boldogasszony” napján élénk tolódik ez a kérdés: vajon mivé oltja át az embert, az én lelkemet a megváltás szent kegye? A Szent Szűzről azt tanítjuk, hogy Krisztust szülte égi csodával. Mi kérdezzük: mi megy bennünk végbe a megváltás titkos munkájával?

1. Vadóc az ember.

A hasonlat elevenségével állítom a tételt. De csak a bűnbeesés állapota miatt igaz ez a megállapítás.

- a) A valóságban – Isten áldotta „életképe” az Úrnak minden ember.
- b) De az elesettség állapota miatt rendezetlen és fêkevesztett az értelmi és akarati kilengése. Kôdôsen lát. Helytelenül ítél. Bûnôsen cselekszik.

2. Égi eredetű az oltó ág.

Az Isten adta Üdvözítô tesz istenivé minden vadócot. És a Szent Szûzet?

- a) Öröktôl elôre választott tiszta virág.
- b) Mert öröktôl választva – Isten Anyja.

Bef.: Minket a Krisztus olt olyan termôvé, amelynek gyümölcse az isteni élet.

2. beszéd: A nemes ág

Bev.: A Szûz Anya élete – a választott törzs élô virága. Hogyan kapcsolódik az emberi törzshöz?

1. Dávid törzse – az emberág.

- a) Királyi a vére.
- b) Isteni a lelke.

2. Isten maga – az égi vesszô.

És az életébôl sarjadt Élet.

- a) A Szentlélek ereje árnyékozza.
- b) És Isten Fia az ô fia.

Bef.: Nemes törzsbôl sarjad – a Legnemesebb!

3. beszéd: Az értékes gyümölcs

Bev.: Hogyan fakad az élet? Isten terve így akarta:

1. „Ember” az Isten tervezte életfakadás gyümölcse.

Mindenkire áll ez a teremtés után.

- a) Szent a törvény.
- b) És szent lehet a jövendô élet gyümölcse. Ez a családi élet szentélye.

2. Istenember a Szûz Anya Gyermeké.

De a Szent Szűz életének gyümölcseről mást mond az Írás.

- a) Árnyékolta – a Szentlélek.
- b) Foganjon – az Istenfiú.
- c) Egyeteme – a világ Megváltója.

Bef.: Az Isten tervezte emberélet legszentebbje – a mi Urunk Jézus Krisztus, az Úr Egyszülöttje, a Szent Szűz Gyermeke.

4. beszéd: A gondozó Kertész

Bev.: És az Úr Jézus is a gondozandók egyike? – És kik a gondozók?

1. József, a názáreti a gondozó.

Isten rendelte így.

- a) Van valóságos Atyja – az ég Ura.
- b) Van gondozó nevelője – szent József.

2. Mária, Jessze virága az életet adó.

- a) És a Szent Szűz tehát életet adó Anya.
- b) Nevelést, szeretetet biztosító Anya.

Bef.: Bár mi is gondozók lehetnénk!

5. beszéd: A „nemesített fák” gyümölcse

Bev.: Az isteni élet a Krisztus oltotta „emberfa” édes gyümölcse.

1. A földön – élvezetes gyümölcsöt termő.

Ezek már emberéletekre alkalmazhatók. Mi vagyunk a nemesített fák. Mik a gyümölcseink?

- a) Tetteink. Életünk részleges eseménysorára kell gondolnunk (erények, bűnök)...
- b) Végül – egész életünk. Itt az egész élet iránya (földre hajló, vagy égbe törő?) a kérdés...

2. Egekben Isten kertjét díszítő.

Kik ezek? Röviden: a hazatért lelkek.

- a) Élő – isteni virágok.
- b) Örökké pompázók.

Bef.: Mi is arra törjünk, hogy ilyen gyümölcsöt teremjünk!

6. beszéd: Az élet tavaszi zsendülése

Bev.: Élet Ura az Isten, az élet Indítója, az élet Szolgálója az Isten. Valójában tehát – a végnélküli élet kezdete az új és „szent harmadik” jelentkezése. Egyszerűen azért, mert az Isten követe, a gyermek olyan szent kezdet, amely véget nem talál mindörökké.

1. Isten a szolgálatra hív.

2. Isten az életszolgálat végnélküliségére hív.

Bef.: Így azután az ember a tavaszi életfakadás szent televénye, melynek gyümölcse a legszentebb: a gyermek. És ennek az életfakadásnak és egész bontakoztatásának legigazibb példája a Szent Család...

*

e) alcsoport: Néhány jelképes beszédvázlat

1. beszéd: Az ember-lelkek „annunciációja”

(Erkölcsei beszéd: Hozzánk is szól az Isten)

Bev.: Angyali üzenetközlés a mai ünnep jellege. Ha költő lennék, akkor az egekből szálló égi követ szárnyacsattogását színezném. Ha zeneművész lennék, akkor kottákra vetném az öröm dalát, mert személyes figyelemre méltatta az ég az emberiség kiválasztottját. Az egyszerű názáreti leányt, akit Szűznek tisztel az angyal, és a Messiás Anyjának választott az Isten. – De kérdezem magamtól: vajon csak egyszer járt a földön az ég angyala, és csak Názáretbe kopogtatott be örömhírrrel az isteni Kül-

dött?

1. Hozzánk is hoz üzenetet az Isten követe.

- a) Szóban.
- b) Eseményben.
- c) Új élet hirdetésével.

2. Isten megjelenését hirdeti az Isten követe.

- a) Megszületik lelkünkben az Isten. Tiszta lelkek otthona... Isten valóságos szentélye...
- b) Belőlünk szól és másokat is nevel az Isten. Isteni természetben részesítő kegyelem: magunk életének istenítése... Mások életének megszentelése... Család, munkaközösség, idegenek lelki megemlése...

Bef.: Csak vedd észre, mikor angyal kopogtat lelkeden: „nemde gerjedezik a lelked, mikor kopog az Isten?!”...

2. beszéd: „Én vagyok a világ világossága”

(Jn 8,12).

Bev.: A fényforrásnak az a természete, hogy sugarat vet és látást biztosít. Lehet ez tűző nap vagy imbolygó mécs, vagy szentjánosbogárka... De kérdés marad: vajon honnan veszi a fényt a világ és az ember? Még a Szent Szület is idekapcsoljuk, akit pedig az ég angyala malasztal teljesnek tisztel.

1. Lux in tenebris lucet.

a) Az ég tüzeit adva. Az értelem tüzeit lobbantva. Minden ember kincse. De a Szűz Anyáé a nagyobb ismeret.

b) A Szeretet kiáradását sugározva... Minden ember öröme. De a Szűz Anyáé eminenter.

2. Lux illuminata.

- a) Az élet emberét.
- b) A Szűz Anya lelkét.
- c) Az egek lakónépét.

Bef.: Mesterünk azután maga mondja: „Én vagyok a világ világossága.” (Jn 8,12). Ő ad fényt a világnak, embernek, Szent Szűznek és Isten házanépének!

3. beszéd: Az emberiség történetének tavaszfakadása

(Erkölcsei beszéd: Történelmünk jellege)

Bev.: Az emberiség történetét két szakaszra osztják a történetírók. Klió, a múzsa így osztotta: Róma alapítása előtt és után. – Isten népe így osztja: Krisztus születése előtt és Krisztus születése után.

1. Az első szakasz – az életküzdelmek pislákoló reményvilága.

- a) Paradicsomon kívül vagyunk.
- b) De így is annak **hivatottjai** maradunk.

2. A második szakasz – az égi fényvetés derűs életszakasza.

- a) Betlehem – a visszaadás.
- b) Golgota – a megváltás.
- c) A feltámadás – a diadal.

Bef.: Ennek a hajnalfénynek előhírnöke az égi fényben tündöklő angyal. Ennek az életnek „szolgáló leánya” az üdvözlettel kitüntetett názáreti Szűz.

* *

Beszédláncok

Most néhány olyan **beszédlánc** következik, amelynek láncai különálókként is értékesíthetők, de egy-egy összefogott beszédben is elmondhatók. **Továbbá** csupán **cím**-sorokkal ötletek állhatnak a szónok rendelkezésére teljesen önálló kidolgozhatósággal. – Lássuk tehát most ezeket így.

I. beszédlánc címe: Az isteni Szeretet csodája

Ez a beszédlánc az isteni Szeretet csodáját vizsgálja.

1. beszéd: Jessze törzse

Bev.: Honnan ered emberi törzsből – a Messiás?

1. Juda nemzedéke.

2. Dávid sarjadéka.

Bef.: Jessze vesszejének virága.

2. beszéd: A Szentlélek árnyékoltja

Bev.: Kicsoda az az Anya, akinek Ő a fia?

1. Az angyal üzenetét halló.

2. A Szentlélek csodáját élő.

Bef.: Az a Szűz, akiről Izaiás így szól: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

3. beszéd: Szűzen fogantva

Bev.: és a világra jövés módja?

1. A természet törvényei felettien.

2. Isten kegyétől telítve áldottan.

Bef.: Az Isten szeretetének örök csodája.

4. beszéd: Isten Anyja

Bev.: A Gyermeke vet fényt az anyára. – Kicsoda a Szent Szűz Fia?

1. A mindenható Isten Egyszülöttje.

2. A betlehemi „otthon” égi Gyermeke.

Bef.: Ha Istenfia a Gyermeke, akkor kicsoda a Gyermeke Anyja? Az Egyház így titulálja: Istenanya, Mária.

*

II. beszédlánc címe: Istenanya, Mária!

Ez a beszédlánc folytatni és részletezni akarja az előző beszédlánc **utolsó** beszédét.

1. beszéd: Minden ember Isten fia

Bev.: Mít jelent minket érintve ez a fogalom: Isten fia?

1. Atyánk az ember Teremtője.

2. Fia az ember istenivé nemesítője.

Bef.: Átvitt értelemben Isten fiai vagyunk.

2. beszéd: Szűz Anyánk az Isten leánya

Bev.: És a Szent Szűz milyen helyet foglal el a földön?

1. Az Isten szolgáló leánya az egyetemes törvényben.

2. Isten leánya – a különös kiválasztás kegyével: Istenanya.

Bef.: Isten kiemeltje – malasztal teljes.

3. beszéd: Szűz Anyánk – Isten Anyja

Bev.: És mi ez a legnagyobb kincs?

1. **Szűz az életszolgálat – szent vonalán.**
  2. **Anya – az Isten csodatervének valóságában.**
- Bef.: A világ legnagyobb kegye: Isten Anyja.

4. beszéd: Szűz Anyánk – mindnyájunk Anyja

Bev.: És mireánk nézve kicsoda a Szent Szűz?

1. **Szent Fia – Megváltónk (Redemptor!).**
  2. **Így Szűz Anyánk – gyámolítónk (Mediatrix!).**
- Bef.: Megváltónk Anyja – a megváltottnak is Anyja.

*

III. beszédlánc címe: Az Isten választotta Szent Szűz

1. beszéd: **Jessze törzsének fehér virága**
2. beszéd: **Angyal szava – Szűz lelke**
3. beszéd: **A megriadt lélek...**
4. beszéd: **Az angyali bátorítás**
5. beszéd: **Az isteni „árnyékolás”**
6. beszéd: **„Ecce ancilla Domini”**
7. beszéd: **„Fiat miti sec. verbum tuum”**

*

IV. beszédlánc címe: Mater Dei

1. beszéd: **Mater pulchrae dilectionis**
2. beszéd: **Mater timoris**
3. beszéd: **Mater aquitionis**
4. beszéd: **Mater sanctae spei**

*

V. beszédlánc címe: A Szűz Egyszülöttje

1. beszéd: **Isten jelei**
2. beszéd: **A földön látható jelek**
3. beszéd: **Az égen csillogó jelek**
4. beszéd: **Az örök világokban csillanó jelek**
5. beszéd: **Az Isten gondviselésének jele**
6. beszéd: **A Szűz „Gyermeke”**
7. beszéd: **Az „Emmánuel”**
8. beszéd: **Az önmegtágadás Szentje**
9. beszéd: **A gonoszt visszavető Szent**
10. beszéd: **A jó diadalát hozó Szent**

* * *

B/ rész – a/ csoportja: „kis liturgia” szövegeihez fűződő beszédek

1. (Introitus) beszéd: A tiszta lelkek együttesében

„Ajándékkal esdik majd tekintetedet Tirus leányai, s valamennyien a nép gazdagai... Örvendezve, ujjongással bevezetik őket, bevonulnak a király lakába” (Zsolt. 44,13 és 16).

Bev.: Az emberiség nagy együttese olyan, mint a varsába fogott halak csoportja. Különböző fajták fogatnak egybe, de érték szerint csoportosítatnak a halfajták. Az emberek is lélekérték szerint osztályozódhatnak, akik között a tisztalelkűeké az élet pálmája. – De kérdéssé tehető: milyen értéket képviselnek a kiemelt tiszta szüzi lelkek?

1. Boldogságnak a hordozója – a föld tisztalelkű embere.

A belső tudat, a tiszta élet tudata örömmel forrása. De kettős vonalon. Maga is boldog önértéklésével és boldogságot sugárzó tisztaságával.

a) Boldog maga az élet Szüze. Tudja jól, hogy a test diadalmasa. „Azért tett erőssé téged az Úr keze, mert szereted a tisztaságot, és férjed után más férfiút nem ismertél. Áldott is leszel ezért mindörökké!” (Judit 15,11). Tudja, hogy az ég Urának hófehér jegyese. „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4,1). Van-e ennél nagyobb boldogság?

b) Boldogságot sugároz a tiszta lelkülete. Olyan sugárzó központ, amely kifelé veti fényét. Olyan kifelé vetített fény, amely maga köré gyűjti a fényben járnai akarók seregét (hasonlat: fényközpont a szüzi lélek, akit sodró erővel vesz körül az emberek serege).

2. A belső öntudat azonban csak előfutár.

A valóságos boldogság onnét ered, hogy a lélekboldogság derűjét sugározza reá az ég Ura.

a) Ég adja a lélek örömeit. Az Istentől származik a boldogság. Mert az ég kegye a helyes látás, a tiszta élet és az isteni ítélkezés. A lélek értékek ugyanis: „... hűség, szelídség, (szerénység), önmegtartóztatás, (tisztaság)” (Gal. 5,23).

b) És várja a földi élet gyönyörűségét. Mert a tiszta ember a föld gyönyörűsége. Ezeket tisztelik és szeretik az emberek. Mert a tiszta ember az ég fényessége. Ezért hazavárja az ég Ura.

Bef.: És a Szent Szűz? Őt pedig olyan kivételesen várja, hogy a Szentlélek arájának választja és Isten Anyjává magasztosítja.

2. (Introitus) beszéd: A tiszta lelkek ég felé törése

(Erkölcsei beszéd: Ad astra!)

„Szívem ünnepi szózatától árad, zengem dalomat a királynak; gyors író vesszeje lett a nyelvem” (Zsolt. 44,2).

Bev.: Van egy közismert természeti törvény, amelynek értelmében a hasonló természetűek vonzák egymást. Ez a lélek világára is áll, és így az Isten felé vonzódik az istenivé nemesedett tiszta lélek. – Milyen jelek mutatják ezt a történetet?

1. Egekhez kiált az isteni ember hangja.

Az emberi élet első és igen jelentékeny jellegzetessége: a lélektartalom közlője a hang. De milyen hang jut az egek Ura elé?

a) A jó és igaz élet hangja. Az egek Urát éri, mert Ő a Jóság és az Igazság.

b) Az Istent dicsérő, hálát mondó és könyörgő élet hangja. Ezek az egek Urát érik, mert Ő a jósgos Atyánk! Az emberi szó elröppenő hanghullám. Épp azért többet kell adnia az egek felé törő tiszta lelkeknek. És mi ez?

2. Egek felé tárul a tiszta lelkek élete.

És ez miben áll?

a) Isten törvénye szerint éljen a föld embere. „... ha el akarsz jutni az életre, tartsd meg a parancsokat” (Mt 19,17).

b) És Isten előtt fényeskedjék az életté alakított tisztaság erénye. „Be szép a tiszta nemzedék dicsőségében, mert halhatatlan az emlékezete, mivel ismeretes Isten és ember előtt” (Bölcs. 4,1).

Bef.: Végül újra a bevezetésre gondolok: a hasonló természetek vonzódásának törvényére... És így érthető, hogy a tiszták ős lendülettel törnek az örök Tisztaság felé! De érthető az is, hogy az Isten odahajlik – a szüzek Szüze felé!

1. (Oratio) beszéd: A megtestesült Ige Anyja – legyen az ember közbenjárója

(Dogmatikus beszéd: Az Istenanya segítő ereje)

Bev.: A mai szentmisében mondott fohászkodásunk két gondolatra figyelmeztet. – Mik ezek?

1. Emberi életet adott az Isten Egyszülöttjének. Ez tárgyi figyelmeztetés.

a) Az Ige – örök. „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1).

b) Az Istenember időben született. „Ma született az Üdvözítő Dávid városában” (Lk 2,11).

2. Isteni életet szerezzen a föld emberének.

Az isteni Küldött hivatása az ember boldogítása.

a) Itt – isteni életet biztosít. Bűnbocsánatot hoz Istentől áldozata. „S ha Atyának hívjátok őt, aki személyválogatás nélkül ítélkezik kinek-kinek tettei szerint, szent félelemmel éljétek le vándorlástok idejét” /1 Pét.1,17/. Isteni életet ad kegyelme. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

b) Ott isteni boldogságot szerez. „Aki eszi az én testemet és issza az én véretem, annak örök élete van és én föltámasztom az utolsó napon” (Jn 6,54).

Bef.: Kapcsolódjunk az Egyház imájába, hogy valóban érvényt találjon bennünk az Isten áldása!

*

1. (Graduale) beszéd: Kikre árad bőségesen az Isten áldása?

(Erkölcsi beszéd: Az Úr bőséges kegyelmének vétele)

„Ékesebb vagy az emberek fiainál, kedvesség ömlik el ajkadon, azért áldott meg téged örökre az Isten” (Zsolt. 44,3). (Itt csak egy beszédvázlatot közlünk)

Bev.: A Szent Szűz életére alkalmazhatóan zeng a Zsoltáros mondván: Zsolt. 44,3 (szövege ismétendő)... De éri-e hasonló kegyelemáramlás az embert? És ha igen, akkor kik ezek az áldott lelkek?

1. Az igazságot keresők.

Az értelem fénye. Ez elméleti rész – az igazság keresője.

a) A világ értelmi igazságát kell elsősorban keresnünk. Az emberi elme ugyanis: „Ráteszi kezét a kemény sziklára, felforgatja a hegyek fenekét; aknákat vág a sziklában, és a szeme mindenféle drágaságra mered; megvizsgálja a folyók fenekét és rejtett dolgokat hoz napvilágra” (Jób 28,9-11).

b) Az Istent, az élet igaz Igazságát kell végül is megközelítenünk. „Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető” (Róm. 1,20).

2. A jogost és igazságot keresők.

Ez a gyakorlati rész. De az igazságosság szolgálata is a kiváló lelki emberek életjegye. Mik ennek irányai?

a) Mindenkinek megadom a magáét. Jelszó: „unicunique suum!”

b) És Istennek is adom az Istenét. „Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré, Istennek pedig, ami az Istené” (Mt 22,21).

3. A nagylelkűen élők.

Ez pedig az életvezetés művészete. Fontos igazság: nem ragaszkodom a földhöz, hogy birtokba vehessem az eget.

a) Nagyvonalúan birtokolunk. Amit Isten ad, azt szívesen veszem, amit Isten elvesz, azt szívesen adom.

b) És készségesen szerteszőrünk. Magamat is fejlesztem, de másoknak is örömmel adok.

c) Könnyedén az eget felé szállunk. Aki nem tapad a földhöz, az könnyen szárnyal az égbe.

Bef.: Szűz Anyánk a kincsek Kincsét vette: az Istenembert. Akkor ennek kegye folytán reméljük mi is, hogy az Istenfiát vesszük – lélekben.

*

1. (Tractus) beszéd: Az Úr szeretett házanépe
(Erkölcsi beszéd: A tiszta lelkek az Úr hivatalosai)

„Halljad, leányom, figyelj... Íme a király kívánja szépségedet...” (Zsolt. 44,11 és 12).

Bev.: Az égi Atya szeme áldóan és kegyesen tekint az emberekre, de bizonyára szeretetteljesebben nézi az Ő életútján járók seregét. Hogy tekint tehát ezekre az Úr?

1. Lelkük szépségében tükörképét látja.

Istennek embert teremtő terve és a teremtés ténye – képmást küld a földre. Így tehát a legnagyobb kincssel indította őket.

a) Amit nekik adott, azt tökéletesítették. Ő az adakozó. „Mindegyikünk annyi kegyelmet kapott ajándékba, amennyit Krisztus adott” (Ef. 4,7). Ő a megszentelésben túlradóan adakozó. „S ha Atyának hívjátok őt, aki személyválogatás nélkül ítélkezik kinek-kinek tettei szerint, szent félelemmel éljétek le vándorlástok idejét! „Hiszen tudjátok, hogy nem múlandó dolog, ezüst vagy arany váltott meg öröklött, értéktelen életmódokból, hanem a hibátlan és szeplőtelen Báránynak, Krisztusnak drága vére” (1Pét. 1,18-19). – De az ember a megvalósító. „De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok, s rám árasztott kegyelme meddő nem maradt” (1Kor. 15,10). Úgy a születéssel vett, mint a megváltással nyert kegyelmi ajándékok világában.

b) Azért lélek-gyönyörüket tárják Uruk elé. A kialakított isteni életkép visszatükrözi egész szépségét Isten felé. Isten az ontológiai adó, és az ember a dinamikailag dolgozó.

c) Ezért bőséges szeretettel fordul az Úr is a lélek felé. Eddig is adott, most még bőségesebben csordít.

2. Ezért záporozik reájuk az Atya áldása.

Szinte zápor a hullás és bőséges a termés. Izaiás szól az elsőről: „Harmatozzatok, egek, onnan fölülről, és csepegjék a felhők az igazat” /Iz. 45,8/. És Sirák fia a másodikról: „Hallgassatok reám, istenes fiam, és virultok, mint a patak mellé ültetett rózsza, édes leszen illatotok, mint a Libanoné, virágoztok, mint a lilium, illatot ontotok, és levéldíszbe öltöztök! Zengjétek dalt és áldjátok az Urat műveiéért!” (Sir. 39,17-19).

a) Bőséges áldás minden tiszta lélekre. Velük él az Úr, bőséges tehát a velük közölt kegyelem. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hiszen nélkülem semmit sem tehettek” /Jn 15,5/.

b) Túlradóan kiáradó a Szeplőtelen Szűzre. Ez már isteni előrerendelés. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). – De ebből fakad az istenanyai méltóság: „...a Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

Bef.: Az Úr kegye mindenkire záporozik. De a tiszták lelke a kegyelemhullás folytán életet fakaszt. – És a Szent Szűz?... Az Istenember életét – a mi számunkra!

*

1. (Offertorium) beszéd: „Áldott vagy te az asszonyok között”
(Dogmatikus beszéd: Asszonyok áldottja) (Simeon)

„Bocsásd el most szolgálodat, Uram, szavaid szerint békességben, hiszen már látták szemeim az üdvösséget... Mikor a gyermek Jézust bevitték szülei (a templomba)... Amikor tizenkét esztendő lett, szintén fölmentek (Jeruzsálembé) az ünnepi szokás szerint...” (a napi Evangélium részlete: Lk 2,28-30, 27 és 42)...

Bev.: Az angyali üdvözlő szót olvasva az Úr áldotta Édesanya képe rajzolódik elem. – Keressük ma: milyen az édesanya képe és milyen az angyal köszöntötte Szűz Anya lélekrajza?

1. Minden anya – Isten áldottja.

a) Föld népét szüli. Minden gyermek Isten küldöttje, föld öröme.

b) Ég lakóit gyarapítja. Minden gyermek – az ég jövő boldoga. Csak egyszer teremtett angyalakokat az Isten. De gyarapszik a mennyek országa a földre küldött angyali gyermekekkel.

2. De a Szűz Anya – az Isten Anyja.

A Szűz Anya kiválasztása mindenkifeletti.

a) Erre választotta – Isten áldásával. Hozzá angyal küldetett hirdetéssel: „Méhedben fogansz és fiat fogsz szülni. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

b) Istenembert szüle – a Szentlélek erejével. Ő Isten Egyszülöttjét foganva szüli, neveli emberek megváltására.

Bef.: Édesanyánk – isteni követnek, az embernek anyja. Szűz Anyánk az Isten Fiának Anyja. – De miért ez az isteni kegy? Azért, hogy az ember fiát istenivé magasztosulásra segítse.

2. (Offertorium) beszéd: „És áldott a te méhednek gyümölcse”

(Dogmatikus beszéd: Mária és a Gyermekek)

Bev.: Akit az angyal üdvözöl, az kivételes az emberek sorában. „Szentlélek száll reád...” (Lk 1,25)... Mi ennek a jelentősége? Így is lehetne kérdezni: kicsoda tehát a fogantatott Gyermekek?

1. Maga az Úr Egyszülöttje.

Ez a felelet lénytanilag adja a választ.

a) Angyal jelzi belső valóságát. „Méhedben fogansz és fiat fogsz szülni. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,31-33).

b) Apostol hirdeti való tartalmát. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

2. Az emberiségnek örök Áldása.

Ez a második felelet – reánk való vonatkozását értelmezi.

a) Prófétáink. Keresztelő Szt. Jánosnak ezt üzeni a Mester: „Menjete, jelentsétek Jánosnak, amit hallotok és láttok: Vakok látnak, sánták járnak, leprások megtisztulnak, süketek hallanak, halottak föl-támadnak, a szegények pedig hallgatják az evangélium hirdetését” (Mt 11,4-5).

b) Messiásunk? Hivatásban – igen. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). „...e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,2).

c) Istenivé teremt minket. Ez a legfontosabb mireánk nézve. „Így váltotta be nekünk legszebb és legnagyobb ígéreteit, hogy ezek révén az isteni természet részeseivé legyetek” (2Pét. 1,4).

Bef.: Emberi elme ezt a kiáradó szeretetet nem érti. Ezért mutat hálaáldozatot az isteni Szereteteknek.

*

1. (Secreta) beszéd: A megtestesülést hisszük és az örök életet kapjuk

(Dogmatikus beszéd: A megtestesülés értéke)

Bev.: A felajánlás utáni imában hitünket nyilvánítjuk és Isten elé terjesztjük kérésünket. – Mit hiszünk és mit kérünk?

1. Emberré lett az Istenfia.

Ez hitünk szent tétele. Jelentősége pedig:

a) Ez az Isten Szeretetének kicsordulása. Idézd lelked elé: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

b) Ez az isteni Ige áldozatossága. „Feláldoztatott, mert ő maga akarta...” (Iz. 53,7).

2. Isteni emberré támadjon fel az ember fia.

Ez már könyörgés és kérés.

a) Mit ér ez az emberfia? Ezt az igazságot: földön pereg az élete. Ez az Isten akarata. – De önmagában nem boldogulhat...

b) És mit kér az „isteni ember”? Ezt a nagy kegyet: Istennel boldoguljon a tiszta lélek! – De van-e erre jogosultsága? Saját erejéből nincsen! Ez az „elesett természet” terhe. De Isten szeretetének ingyenes kegyelméből – igen! „...Kegyelme jóvoltából azonban ingyen történik megigazulásuk Jézus Krisztus megváltása által” (Róm. 3,24).

Bef.: Így lesz hitünk jelen és jövő életünk alapja. „Az igaz a hitből él” (Róm. 1,17).

*

1. (Communio) beszéd: Az Úr Jézus fogadásának előhíre (Dogmatikus beszéd: A próféta látomása)

„Ezért az Úr maga ad nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz”
(Iz. 7,17; a Szentlecke szövegének része)

Bev.: Az ószövetségi életkődöt megtöri az isteni látnok fényvetése. A próféta szól és az ősi hit szerint is a jövő képét rajzolja elénk. „... többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz...” (Zsid. 1,1). – Mi ennek tartalma?

1. Szűztől születik a Messiás.

„Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

- a) Isten törvénye az életbelépés útja. Az élet szent törvénye érvényesül.
- b) De Isten kivételes kegye – az Isten Fiának emberré levése. Itt a Szentlélek ereje tevékeny.

2. „Isten velünk” nevet visel a Messiás.

De hogyan értelmezhető a próféta szava?

- a) Kődös előrevetéssel, vagyis hogy velünk lesz az Isten...
- b) De szövege végén úgy, hogy Ő az Isten. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és léssen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóságnak Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). Megértették-e az Ószövetség népei? Titokzatosan értelmezték, de mindig **messiási jövendölésnek** tartották.

Bef.: Kődösen áll még a Mester képe, de fénybeborul az Újszövetség szent történetében...

2. (Communio) beszéd: Az Úr Jézus fogantatásának angyali híre (Dogmatikus beszéd: Az angyali üdvözlés)

Bev.: Amit napi imádságunkban a Szent Szűzről mondunk, annak szövetségét angyali ajkáról tanultunk. Végül is isteni az igazság, mert Isten követe hirdeti. – Hogyan értelmezzük a mai ünnep isteni üzenetét?

1. Angyal az isteni hír hírnöke.

Isten üzenetet küld az embernek? Igen! Úgy értelmezd: az Atya közli gondolatát földi fiával. És ennek eszköze?

- a) Tárgyi: a teremtett természet.
- b) Hivatott emberek szava (próféták, apostolok, Egyház)
- c) Az angyalok legnagyobbja, az égi követ hirdeti.

2. Szentlélek az isteni kegy indítója.

És tárgyi tartalomban mit közöl az Isten angyala?

- a) Emberré lesz az Isten Fia. Ez az ég legnagyobb kegye és ajándéka. Igazságának érve? Szólt az Isten, és igazságot közöl az angyal.
- b) Mária a Szentlélek erejéből lesz Istenanya. Ez az isteni csoda tartalma. És ennek a titoknak igazsága? Ugyancsak ez: szólt az Isten, majd az „Újszülött” életében ugyanezt erősíti az Isten.

Bef.: Üdvözljük a Szent Szület, aki Isten Anyjaként választotta az ég Ura akaratából.

*

1. (Postcommunio) beszéd: Megismertük az Istenembert (Erkölcsi beszéd: A fényt látó ember kérése)

Bev.: Az igazság keresése a mi vágyunk, és a titokzatosan köztünk járó Mester ismerése – életfénnyünk észlelése. – Milyen alapon ismertük meg az isteni embert, és mit hozott nekünk az Istenember?

1. Kinyilatkoztatásod adta a fényt.

Ez az igaz látás okozója. És alapja?

- a) Égi tanítás.
- b) Istenemberi élet példája.

2. Az Istenember adja az örök fényt.

De az örök fény mit jelent?

- a) Látását az Istennek.
- b) Birtoklását a végnélküli boldogságnak.

Bef.: És ez az ismeret honnét? Az Úr áldozatának kegyelméből, amelyet nyertünk a végnélküli áldozat bemutatásánál, Szűz Anyánk Egyszülöttjének földre szülése által...

* * *

B/ rész – b/ csoportja: az Evangéliumra épülő beszédek

Az Evangélium szövege így szól: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták. Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál.)” E szavak hallatára zavarba jött és gondolkodni kezdett a köszöntés értelmén. Az angyal így folytatta: „Ne félj Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége... „Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” Az angyal ezt válaszolta: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz...” (Lk 1,26-35).

Mindenekelőtt tudatunkra kell hozni, hogy **ez az evangéliumi szöveg** gyakran **ismétlődik** a Szent Szűz ünnepein: Szeplőtelen Fogantatás (dec.8.), Gyümölcsoltó Boldogasszony (márc.25.), Mária születés- és nevenapja (szept.8. és 12.), Rózsafüzér Királynéja (okt.7.), Magna Domina (okt.8.) evangéliumi részben, illetve egészen egybeesők. – Természetes, hogy a mai Evangéliumhoz és ünnephez **on-nét** is vehetők szentbeszéd vázlatok, bár törekszünk arra, hogy az ünnep jellegéhez képest értelmezzük az azonos evangéliumi szövegeket. – Lássuk most ezeket egyenként.

a) alcsoport: Az evangéliumi sorrendiséget követő tételek egymásutánja

Ez azt jelenti, hogy legelőször nézzünk néhány olyan tételt, amely szinte sorozatos egymásutánban lép elénk az Evangélium szövegének olvasásakor. Tehát még a sorrendet is az Evangélium szövegéhez alkalmazzuk.

1. beszéd: Gábrriel, az Úr követe (Dogmatikus beszéd: Isten követei)

Bev.: Hogyan értesülünk Isten terveiről? Isten szava nem ember szava, hanem Isten személyes gondolatának ember lelkében csengő égi átültetése. Tehát a közlés alakjában nagy a különbség. – Szól-e érthető, érzékelhető módon?

1. Szól angyalajkon át.

Istent a végtelen Személyként imádjuk, és így a személyes gondolatközlés az Ő lényegéhez tartozik.

a) Szólhat tehát természetfeletti, személyes teremtménye, az angyal útján. Így szól Máriához, mondván: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Jn 1,31).

b) De szólhat földi embereinek ajkán keresztül. Lehetnek szentek és lehetnek pogányok, sőt lehetnek Isten adta álomlátások. Ezek a rendkívüli követségei.

2. De szól az isteni tanítás útján is.

Az Isten személyes követei az ég angyalai, de földön élő követei is az Ő küldöttjei.

a) Az apostol is követ. Krisztus választotta. „Jöjjetek utánam! Én emberhalászokká teszek titeket” (Mt 4,19). Krisztus küldötte őket: „Menjete, tegyetek tanítványommá minden népet” (Mt 28,19).

b) Az Egyház pedig Krisztus misztikus teste. „A valóság Krisztusban van... aki a fej. Ez gyarapítja az egész ízekkel és izmokkal összekapcsolt testet isteni növekedésében” (Kol. 2,17 és 19). Reá pedig hallgatni kötelesség. „Ha pedig a közösségre sem hallgat, vedd úgy, mintha pogány volna vagy vámos” (Mt 18,17).

Bef.: Örülünk azon, hallván Gábrriel arkangyal szavát, hogy hozzánk is szól az égi Atya követein

át.

2. beszéd: A názáreti Szűz

(Dogmatikus beszéd: Szűz Mária előélete)

Bev.: Mit tudunk a Szent Szűz előéletéről? Egy mondatot, amely családjáról szól: „Jákob fia pedig József, Mária férje. Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,16). És egy másik mondatot, amely életmódját tárja elénk: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták... „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történnék velem szavaid szerint” (Lk 1,26-27 és 38).

1. Isten kiválasztottja.

a) „Elküldé...” (Lk 1,26)... Ez a hivatásra való választást jelzi.

b) De az Írás azt is mondja: „Üdvözlégy kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28). Ez pedig a szeplőtelen előrerendelést hirdeti.

2. A szűzi élet érintetlenje.

Ez az isteni életvirágzás is az Írás tétélein alapszik.

a) „Egy szűzhöz” küldetik az angyal (Lk 1,26).

b) Akit nem ismert meg az emberi jegyes, de megárnýékolt a Szentlélek (Lk 1,35). Hivatása követeli.

Bef.: Ilyen kép alakul ki előttünk a „názáreti Mária” alakjáról, ha a szent szövegeket olvassa és ezekből Isten üzenetét veszi az ember.

3. beszéd: Dávid sarja

(Biblikus beszéd: A Szűz Anya törzse)

Bev.: Mindig kérdés az emberi társadalomban, hogy honnét származik az egyes ember. Ez valójában nem értékmérés, hanem a magával hozott öröklött értékek keresése. – Kicsoda tehát a Szent Szűz – törzsét tekintve?

1. Jessze virága.

a) Próféta jelzi törzsét. „Azon a napon Jessze gyökere leszen a népek zászlaja; Ő utána kérdezősködnek majd a nemzetek, és dicsőséges leszen nyugvóhelye” (Iz. 11,10).

b) De kiemelték dicsóító, pompázó **virág-életét**.

2. Dávid sarja.

a) Királyi nemzedék az őse. Az evangélista írja a nemzetségtáblában: „...Jessze fia pedig Dávid király. Dávid király fia... Jákob fia pedig József, Mária férje. Mária a Krisztusnak nevezett Jézus szülőanyja” (Mt 1,6, 7 és 16).

b) Királyi lelkület a lényege. Isten kivételesnek teremtette, mert isteni hivatásra előre rendelte. Így az örök Király kiválasztott teremtménye.

Bef.: Királyi a törzse, de az egék Királyának kivételes teremtménye: Szűz szülője Mária.

4. beszéd: Mária és József

(Biblikus beszéd: A Szent Család)

Bev.: A názáreti Szűzről ezt írja az Írás: „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27). Így tehát József és Mária, az eljegyzett család két pólusa kerül az üdvtörténet központjába. – Vizsgáljuk most, kik ezek az Írás említette kivételes hivatású teremtmények?

1. Mária.

Dávid sarja a názáreti Szűz. Szerény keretben élő királyi sarjadék.

a) Tisztaság angyala. Az evangélista mondja: „... egy szűzhöz...” (Lk 1,27).

b) Isten Egyszülöttjének Anyja. Angyal hirdette: „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni. Nagy lesz ő: a Magasságbelinek Fia. Az Úristen neki adja atyjának, Dávidnak trónját. Uralkodni fog Jákob házában mindörökké és királyságának nem lesz vége” (Lk 1,33).

c) Az Egyház élő tanítása szerint: Istenanya.

2. József.

A hagyomány szerint egyszerű ácsmester, a munka embere.

a) Mária jegyese. Ezt már az Írás mondja.

b) Jézus védő és nevelő apja. Szerényen visszahúzódó – a megváltás történelmében, de valóságos védelmet és életlehetőséget biztosít a Szent Családnak.

Bef.: Tisztaság kegyében élve – áldozatos, szent együtttest találsz...

5. beszéd: A hírt hozó angyal szava

(Dogmatikus beszéd: Az angyali üdvözlés)

Bev.: Szól az ég angyala, mert küldetést adott az ég Ura. Mit közöl az Evangélium szerint az Úr követe?

1. Isten üzenete a csendülő hang.

A titkos jelenés tartalma így értelmezendő:

a) Az Úr küldötte az angyal. „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába...” (Lk 1,26).

b) Az Úr üzenetét közli az angyal. „Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31).

2. Ember üdvösségének hajnala ez az égi szó.

Az isteni ige jelentősége így érthető.

a) Máriának szól elsősorban. (Lásd: Lk 1,26-27). Ezért ő a népnek legboldogabbja. „Hiszen tekintetre méltatta alázatos szolgáló leányát: lám, ezentúl boldognak hirdet minden nemzedék” (Lk 1,48).

b) De az egész emberiségé az üdvösség. „Fölkarolja szolgáját, Izraelt, s amint megígérte atyáinknak, nem feledi irgalmasságát” (Lk 1,54).

Bef.: És ha ezt az isteni ígét hallja az ember?... Akkor boldogan hódoljon, mert jelentkezik az Isten.

6. beszéd: A megzavart lelkű Szent Szűz

(Erkölcsei beszéd: Égi hangok visszhangja)

Bev.: Az égi hangra mi lett a földi felelet? Első visszhang a bizonytalankodó kétség, és csak azután felelt rá az odaadó készség. Mit váltott ki tehát ez a hír a Szent Szűz életéből? Röviden – a tartalmi kérdést:

1. „Mit jelent a szavad?”

„Fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,32).

a) Isten követe a Gyermeke, de váratlan és rendkívüli az **isteni üzenet**.

b) Mit jelent az isteni híred? „Mária erre megkérdezte az angyalt: „Hogyan történik meg ez, hiszen férfit nem ismerek?” (Lk 1,34). Szent az új élet eredete, de érintetlen a Szent Szűz élete. Ezért a bizonytalankodó kétség.

2. „Hogyan valósul az üzenet?”

De még fokozódik a kétség ereje, amikor az angyal titokzatos hangja csendül.

a) A módot így jelzi: „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

b) A mód isteni voltát az Isten mindenhatóságával erősíti. „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37).

Bef.: Megértjük a lélekben megrendült és bizonytalankodó Szent Szüzet. De hódolatos szeretettel nézzük behódoló, készséges szolgálatát, amelyet imígyen csendít Lukács evangélista: „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

7. beszéd: A bátorító angyal

(Erkölcsei beszéd: Isten küldöttje az élet erősítője)

Bev.: Angyal szól a Szent Szűzhöz és bátorítja a nagy feladat vállalására. – Az ismert „angyali üdvözlés” nyomán kérdezzük meg magunktól: hogyan kell az élet feladatai felé fordulnia az Isten emberének?

1. Nem kell félni az Isten emberének.

Ez valami előkészítő lelkület, amely a félelem kizárását követeli. Miért?

a) A magunk erejének gyengeségét jó tudni. „Úzd el a búbánatot szivedből és tartsd távol a bajt testedtől, hisz ifjúkor és élvezet csak hiúság” (Préd. 11,10).

b) De az isteni erők segítségével jó bizakodni. „Könyörülj rajtam, Istenem, könyörülj rajtam, mert beléd vetem bizodalمامat, és szárnyad árnyékában húzom meg magamat” (Zsolt. 56,2).

2. Mert vele van az Isten érezhetően.

Sokszor egész csodás módon, sokszor a belső megérzés titkos életrezdüléseiben.

a) Mózes küldetését jellel erősíti az ég Ura. „Majd mondá az Úr Mózesnek és Áronnak: Ha azt mondja néktek a fáraó: Mutassatok jeleket, – mondd Áronnak: Vedd botodat s dobd a fáraó elé s kígyóvá változik” (2Móz. 7,8-9).

b) A mi velünk való létét igen gyakran belső rezdüléssel és odahajlással mutatja az ég Ura. Egyéni nekilendülések és csodás megerősítések a bizonyítékok (háborús események, fogságok, egyéni tragédiák! stb)...

Bef.: Minket is bátorít a tudat: velünk az Isten!

8. beszéd: Az égi Ige tartalma

(Dogmatikus beszéd: Jézus személyisége)

Bev.: Az isteni Ige annyit mond röviden: az örök Ige emberré lesz, és az égi Szeretet eszköze az Istenanya, Mária. – De való részleteiben mit jelent ez?

1. „A Szentlélek ereje folytán fiat szülsz”.

Az ember-életfakadás alapjában a Teremtő Isten műve.

a) Az első embert így teremtette: „Meg is teremté az Isten az embert: a maga képére, az Isten képe teremtette, férfiúnak és asszonynak teremtette” (1Móz. 1,27). Utódait az Isten törvénye és lelket lehelő ereje indítja.

b) És az Istenembert? – Lévén személye: Isten, – eredetének teljessége a Szentlélek. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).

2. „És Fiad az emberré lett isteni Ige léssen”.

Ez a hang nem emberi értelem szülte tanítás, hanem isteni kinyilatkoztatás.

a) Ez a titok előrehirdették. Izaiás így szól: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) De ez a titok fokozatos kibontakozásban kinyilatkoztatik. Mit jelent ez? Jézus élete, személyes beszéde, öntudata, égi hangok, mind ezt szolgálják. Feltámadása pedig mindezt igazolja.

Bef.: Olyan szent ige mindez, amelynek tartalmát csak így lehet értelmezni: „Mária pedig szívébe véste szavaikat és el-elgondolkodott rajtuk” (Lk 2,19). És később, a feltámadás után teljes fényben volt látható!

9. beszéd: A Messiás lélekarcának halvány kontúrjai

(Dogmatikus beszéd: Krisztus személyiségének első jelei)

Bev.: Hogyan lép elénk teljes életpompában Krisztus élettartalmának képe? A felelet ez: fokozatosan bontakozik ki az élet ködéből és lassú egymásutánban láthatók egyes vonásai. – Hogyan lép tehát elénk?

1. Egyszerű „ember” – a betlehemi otthonban.

a) Él, mint „gyermek”.

b) Megítéltetik, mint „ember”.

2. De isteni Követ – az angyal szavában.

„A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

3. Isten – a prófétai és angyali igében.

„Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül; és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). És: „... Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

Bef.: A fokozatos kiteljesülés valósága ez: Jézus Krisztus, Isten Fia és a világ Megváltója.

„Ichtus”.

10. beszéd: Az Ige megtestesülésének módja
(Dogmatikus beszéd: A megtestesülés módja)

Bev.: Isten Egyszülöttje emberré lesz. Ez a megváltás lényeges megindulása. – Örök kérdése ez az emberi értelemnek, vajon hogyan lehetséges ez az isteni tett?

1. A Szentlélek ereje száll a Szent Szűzre.

- a) Isten az indító. „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el” (Lk 1,35).
- b) Jézus az isteni Személyt prezentáló. „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

2. A Szentlélek erejével születik az Üdvözítő.

- a) A próféta előre jelzi. „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk...” (Iz. 9,6).
- b) Az angyal fogantatást hirdet. „Méhedben fogansz és fiat szülsz” (Lk 1,31).

Bef.: Az isteni kinyilatkoztatás tanítja, és az emberi elme a lehetőséget látja, végül a kegyelmi hit erejével elfogadja.

11. beszéd: Az angyali üzenet igazságának bizonyítása
(Dogmatikus beszéd: Látható jel – az üzenet bizonyítéka)

Bev.: Mária lélekzavarát – Erzsébet asszony áldottságával bizonyítja az angyal. – Miért kell emberi bizonyítás az égi üzenetre?

1. Az angyal csodahírt hoz.

- a) Egészen rendkívülit hirdet az angyal. Az isteni szó hírnöke.
- b) Rendkívülinek érvét hozza az isteni követ. De közlését maga is igazolni akarja. Mivel?

2. De Erzsébet élete bizonyítékot hoz.

a) Maga az angyal adja ezt az érvet mondván: „Rokonod, Erzsébet is fiat fogant öregségében, s már hatodik hónapjában van, bár magtalannak tartják az emberek. Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,36-37).

b) Mert – ismételjük – „Istennél semmi sem lehetetlen” (Lk 1,37). De ez az ember felé azt jelenti: az isteni Szeretet végtelen odaadással fordul felénk.

Bef.: A csodás isteni híreket – emberi érvek teszik elfogadhatóvá.

12. beszéd: Az alázatos Szűz meghódolása
(Erkölcsei beszéd: A hivatásra való vállalkozás)

Bev.: Az angyali jelenést és üzenetet halló Szűz bizonytalankodik, de az angyal szavára, amely az Isten mindenhatóságát hirdeti, készségesen hódolatos az „asszonyok áldottja”. – Mi az ő lelkének mozdulata?

1. Szólt az Úr!

De hogyan nyert meggyőződést a Szent Szűz?

- a) Hallotta az Úr szavát. Ez – a tapasztalat érve.
- b) Igaznak találta a csodás tény lehetőségét. Ez a próféta szavak hitére való támaszkodás ereje.

Így: meggyőződött az Úr szavának valóságáról.

2. Készséges a szolgáló.

És mi lett a meggyőződés utáni cselekedet?

a) Készséges vállalkozás. „Az Úr szolgáló leánya vagyok: történjék velem szavaid szerint” (Lk 1,38).

b) Hódolatos helytállás. Ez az életodaadás – a hivatás teljesítésére.

Bef.: A belső átalakulást az a fenséges himnusz juttatja kifejezésre: „Magasztalja lelkem az Urat, és ujjongjon szívem üdvözítő Istenemben” (Lk 1,46-47).

*

b) alcsoport: Egy kiemelt szentírási gondolat értelmezése

Most tehát egy mondatot emelünk ki az evangéliumi szövegből és annak **tárgyi** értelmét és **reánk vonatkozó** értékét vizsgáljuk.

1. beszéd: „Történjék velem szavaid szerint”

(Lk 1,38) (Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz válasza – az elhivatottságra)

Bev.: A mindenható Isten hívó szavára csak egy válasz lehet: indul a Te szolgád. – Mi történik Názáretben a szüzek Szüze otthonában?

1. Csodás jövőt hirdet az angyal.

a) Jó hírt örömmel vesz az ember. A Szent Szűz lelkét is öröm tölti be, mert a várt üdvösség hajnalhasadását sejti.

b) De nagy feladatot és próbát nehezen vállal az ember. A Szent Szűz is megriad. – Mit akar tőle az Isten?

2. Nem tudja értelmezni a szűzi lélek.

a) Titokzatosan cseng az Úr üzenete.

b) És nem is értett az égi ige.

c) De készséges a Szűz felelete.

3. De Istennek mindenben engedelmes.

a) Mégis bizakodó a felelet. Ez a Szűz Anya lélekképe. – És a miénk, ha nem értett vagy nehéz az üzenetvétel?...

b) Mert Istenre hagyatkozó az élet. Ez a Szűz Anya lelke. – És a miénk? Annyiszor mondjuk: „Miatyánk...”, és olyan kevésszer bízunk, hogy nem történhet baja a bizakodó gyermeknek.

Bef.: Marczell György festőművész képe: „Post annuntiationem”: a merengő Szűz, akinek arcán rajzolódik: az Istenre hagyatkozó készség.

2. beszéd: Csak égi angyalok – Isten követői?

(Erkölcsei beszéd: Isten követői)

Bev.: Hozzánk is leszállnak Isten követői, mert égi hirdetéssel itt is megjelennek. – De kik ezek – való életünkben?

1. Minden „jó hír hírnöke” – isteni követ.

De mit mondok jó hírnöknek? Talán emberi fecsegéseket? Vagy dicsérő hízelgéseket?

a) A „jó hír” értékes hír. Olyan közlés, amely Isten adta értelemnek gazdagítását adja. Lehet anyagi és lelki természetű.

b) A „jó hír” emelő hír. Az igazi érték mérője: emel-e az Istenhez? Mert a szenvedés is lehet „jó hír”, ha az a lelket közelebb hozza Istenhez (Lásd: Szt. Teréz!)...

2. Minden jó hír – isteni üzenet.

Így azután az emelő hír Isten üzenete.

a) Lehet ez – földi öröm is. Ezt is Isten küldi, hogy gazdagabb és színesebb legyen az élet.

b) Lehet ez – földi szomorúság is. Ezt is Isten küldi, hogy próbát álljunk vagy Istenhez forduljunk (Jób példája...).

c) Lehet ez – a lélekémbresztés harsonája. Ezt is Isten küldi. – Ilyenek lehetnek az isteni igék hanghullámai.

d) Lehet ez – a lélektisztulás csodája. Ezt is Isten küldi. Megindul a lélek és törődötten alázkodik.

e) Lehet ez – az Istennel való találkozás boldogsága. Ezt is Isten küldi – kegyelmének harmatozásával, isteni természetének közlésével és így ilyen isteni élet teremtéssel.

Bef.: Sokszor emberek hozzák! Szülők, barátok, nevelők, lelkiatyák... Ezek is isteni követek!

3. beszéd: Az angyali üdvözlésre adott felelet

(Erkölcsei beszéd: Az én válaszom az én elhivatottságomra)

Bev.: Hozzánk is küld hivatást jelző angyalt az Isten. Szól természetünk adományában és az Isten adta körülményekben. – Mi legyen a válaszunk?

1. „Szólj Uram, hallja a Te szolgád!” (1Kir.3,9).

a) Sámuelről tanulok.

b) Szűz Anyánk nyomdokain haladok.

2. Nemesíts meg Uram, mert égieket igényel a Te szolgád!

a) Szűz Anyánk ég Urát vette.

b) Én az ég Urát keresve keresem. Hiszem, hogy más módon én is veszem.

Bef.: Jöjj el isteni követ, jelezd hivatásomat, hogy készségesen kövessem szavadat!

*

c) *alcsoport: Dogmatikai tételek*

Továbbá az Evangéliumra építhetünk olyan egységes, de mélyen járó dogmatikai tételeket is, amelyek bizonyos belső rendszert árulnak el, de **külön-külön is** elmondhatók és valódi beszédláncot nem alkothatnak. – Talán az volna a helyes megállapítás, hogy egy gondolatnak más és más irányú megvilágítását tárja a hívek elé. – Az itt közölt beszédcsoport vezető gondolata lehetne: **Az Ige megtestesülése**. Valóban tehát a megtestesülés gondolatköréből emel ki egyes mozzanatokat, amelyek a mai ünnep gondolatkörét és különösen az Evangélium szent szövegének egyes tételeit érintik. – Részleteiben a következők szerint lehetne ezekhez a kérdésekhez nyúlni...

1. beszéd: Az Atya és Fiú örök egysége

(Dogmatikus beszéd: A Fiú örök Isten)

Bev.: A megváltás tényének történelmi jelentkezése, az angyali üzenet is felébreszti azt a nagy kérdést, vajon az Isten emberré levése hogyan magyarázandó az Isten végtelensége és az Isten egységének tételével?... Egy az Isten és Isten a Megváltó, nem az Atya, hanem a Fiú a Megváltó, és Isten a Fiú is és mégis egy az Isten. – Hogyan kell értelmezni az isteni kinyilatkoztatásnak ezt a nagy problémáját? Az világos, hogy Isten belső élete emberi értelemmel fel nem fogható, de a kinyilatkoztatás fénye mellett az emberi ésszel elfogadható.

1. Egy az Isten.

Ez az első és törhetetlen kinyilatkoztatás.

a) Az Írás minden lapján hirdeti és épp az ember felé az első parancsolatban kötelességnek vési a kőtáblára. „Én, az Úr, vagyok, a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptom földéről, a rabszolgaság házából. Rajtam kívül más istened ne legyen” (5Móz. 5,6).

b) Az Újszövetség Mestere ugyanezt tanítja. „... egy a ti Atyátok, a mennyei” (olvasandó: Mt 23,8-10)...

c) És az emberi elme is ide következett. – Pogányok eltévedtek, de az emberek ide eljuthattak: „Ami ugyanis Istenről megismerhető, az világos előttük, mert Isten nyilvánvalóvá tette számukra. Hiszen, ami benne láthatatlan: örök ereje és isteni mivolta, a világ teremtése óta művei alapján értelemmel fölismerhető (Róm. 1,29-21). – Az igazi bölcsek (Szókratész, Platón, Arisztotelész!) ide is jutottak.

2. De háromság – az isteni Személyben.

a) Szól róla maga az Üdvözítő. „Hárman tanúskodnak tehát (a mennyben az Atya, az Ige és a Szentlélek, és ez a három egy... Aki hisz Isten Fiában, magában hordja (Isten) tanúságát. Aki nem hisz Istennek, hazugnak tartja őt, mert nem hisz Isten tanúságában, amelyet Fiáról tett” (1Jn. 5,7 és 10). – Az Atyával való kapcsolatát azután a Magát Isten Fiának hirdető Mester így fejezi ki: „Nem hiszed, hogy én Atyámban vagyok és az Atya énbennem?” (Jn 14,10).

b) Ha tehát egy tételbe akarnók foglalni az Atya és Fiú viszonyát, akkor ez a tétel fogná egybe ezt az igazságot: Egy az isteni természet, de különálló Személy a Fiú és a Szentlélek.

Bef.: De csak tételt akar tanítani a kinyilatkoztatás? Nem! A cél reánk vonatkoztatva az, hogy Isten szeretetét olyan módon nyilatkoztassa, hogy a Megváltó szeretetének gyökérzete Maga az Isten, Akiről ez az igazság: „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). De még azt is jelzi, hogy isteni lénynek értékeljük magunkat a Megváltó áldozata után... Következőleg úgy élünk, hogy Isten Fiához méltó legyen egész életünk.

2. beszéd: Az Atya örök életterve

(Dogmatikus beszéd: Isten örök terve)

Bev.: A „Gyümölcsoltó Boldogasszony” ünnepe fénygyújtó az égi Atya élettervének megvilágítására. Az Isten angyal küldése az Isten terve valóra váltásának észlelhető jelentkezése. A megváltás terve ugyanis az isteni Szeretet felénk fordulása. – Mit mutat ugyanis az angyali üdvözet? Valami módon arra utal:

1. Az isteni szeretet örök.

a) Az ember láthatta a teremtés szentségében. Amit az Isten teremtett, az jó: „És látá az Isten, hogy mindaz, amit alkotott, felette jó volt” (1 Móz.1,31).

b) De most valóban érezheti az el nem vetettség tényében. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közéd, ivadékod és ivadéka közéd: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,19).

c) Sőt sugározva látható az Isten Egyszülöttjének fogantatása égi csodájában. „Úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy mindaz, aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16).

2. Az isteni Szeretet kiáramlása is örök.

Ez a második megállapítás. Ennek tárgyi része a Szeretet örök léte, és ennek dinamikája a Szeretet állandó kiáradása. Hol észlelte ezt az emberiség?

a) Az Ósevangélium ígérésében. Ez isteni szeretet.

b) A próféták küldésében. Ez az isteni erősítés.

c) Végül a Messiás megjelenésében. Ez isteni megvalósítás. „...e végső korszakban Fia által szolt hozzánk” (Zsid. 1,2).

Bef.: Ezeket a gondolatokat ébreszti bennünk az angyali szó, és így optimista gondolattal teljünk el mondván: mégis szeret bennünket az Úr.

3. beszéd: Az Atya tervének valósulása

(Történelmi beszéd: A megváltás történelmi mozzanatai)

Bev.: Az Atya terve az ember üdvözítése. Ez verődik ki a mai ünnep Evangéliumának szövegéből. – De kérdéssé tehető: milyen állomások mutatják ennek a tervnek fokozatos megvalósulását?

1. Előkészület.

Ez az első nagy történelmi háttér.

a) Mit jelent? Az elesett ember **nem** teljesen eltaszított „massa damnata”. Hát mi? Tékozló fiú, kit hazavár az égi Atya.

b) Hogyan valósul? Előkészíti a vágyakozó emberiséget. Előkészítésben erősíti – prófétáin át – a kételkedőket.

2. Megvalósulás.

És ennek valóságban látható mozzanatai?

a) Az „angyali üdvözet” – égi üzenetével...

b) A Szent Szűz odaadása – készséges hivatás-vállalással.

c) A betlehemi csoda – a Gyermekek születésével.

d) Majd a Kálvária tragédiáján át történő megdicsőülő feltámadással.

Bef.: Az atyai Szeretet valóráváltása – az Úr Jézus Krisztus életáldozatának elfogadása.

4. beszéd: Az Atya terve és a Fiú Édesanyja

(Dogmatikus beszéd: Az örök Eljövendő)

Bev.: Az örök Szeretet tervében él a Megváltó és a Megváltó Édesanyja. A Megváltó – mint Isten-ember, a Szűz Anya – mint szülője. Ez az isteni előrendelés ténye. – Milyen módon élt a Megváltó és az Istenanya képe az Istenatya örök tervében?

1. Istenfia legyen a Megváltó.

Ez az Isten tervének tárgyi részét illeti. Ki legyen a Megváltó?

a) Igaz ember. – Születik, él és meghal.

b) És igaz Isten. – „Az Ige testté lett, és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – Hogyan fogalmazható? Így: isteni Személy két természetben.

2. Szeplőtelen legyen a Megváltó Anyja.

Ez az emberré születés élő eszközének előrerendelése.

a) Ő lesz a „Sátántipró” Anya. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékod és ivadéka közé; Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,19).

b) Őt egy pillanattal se érje a bűnnek lehetete. „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes!” (Lk 1,28).

Bef.: Istenember a Megváltó, – és Istenanya Mária.

5. beszéd: A fogantatás csodája

(Dogmatikus beszéd: Az eredendő bűntől mentes)

Bev.: Az Isten követe köszöntötte názáreti Szűz kivételes lény az emberek egyetemében. Hivatása: az istenanyai méltóság betöltése, lelkének tartalma: az isteni kegyelemnek teljessége. – Milyen tehát a köszöntött „Asszonyok Áldottja”?

1. A bűn lehetete sem érintette.

a) Az ember egyetemének terhe a bűn állapotában való születés ténye.

b) A názáreti Szűz „kegyelemmel teljes” élete – a mindig az Istennel való kapcsolódás ajándéka. „Az égen nagy jel tűnt föl: egy asszony, kinek öltözete a nap volt, lába alatt a hold, és fején tizenkét csillagból korona” (Jel. 12,1). – De miért ez a kegy?

2. Mert az Úr az Istenanyává választotta.

Így tehát mi az igazság?

a) Szűz Anyánk életadományai – égi Fiáért.

b) Szűz Anyánk egész élete – égi Fián át – az egész emberiségért.

c) Szűz Anyánk megdicsőülése – égi Fiának ajándéka.

Bef.: Mire vezethető tehát vissza a Szűz Anya összes kegyelme? – Mater Christi!

*

d) alcsoport: Az Isten terveinek élő eszközei

Új szempontot keresve, ilyen alapgondolat körül mozoghat a szónok (Rövid közlés következik, mert az előzők is fejtegetik más módon...).

1. beszéd: A szeplőtelenül fogantatott Szent Szűz

(Dogmatikus beszéd: Az örök Istenanya kép)

Bev.: Kezdsben az életkezdet, az életforrás szentsége, az édesanya magasztalható. A tárgyalás részletezze, milyenek teremtette az ég Ura a Megváltó Édesanyját.

1. Szeplőtelennek tervezte.

Bizonyíttassék az Írás szavaival. „Íme a szűz méhében fogan...” (Iz. 7,14). „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldottabb vagy te minden asszonynál)” (Lk 1,28). – Ez az isteni bemutatás, az Egyház dogmahirdetése, ez az élő tanítás.

2. És szűznek gondolta.

Ez is az Írással bizonyítandó.

a) Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) „Hat hónap múlva Isten Gábor angyalt elküldte Galilea Názaret nevű városába egy szűzhez. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

Bef.: A szeplőtelen és szűz fogalmát és tényét végül is azonos írási részek igazolhatják; s végül megállapítható: Íme az első élő szereplő a szeplőtelenül fogantatott Szent Szűz .

2. beszéd: A názáreti Szent Szűz

(Dogmatikus beszéd: A szűzek Szüze)

Bev.: Kapcsolódjunk az előző beszédhez. Ott az Isten örök tervében élő Szent Szűz, az élő személy, itt pedig a földön járó, a megváltás valóságában részt vevő názáreti Szűz a tárgyunk.

1. Szűzen élt.

Igazolja az Írás: „...Isten elküldte Gábor angyalt... egy szűzhöz...” (Lk 1,26).

2. Szűzen fogant.

Igazolja az Írás: „Méhedben fogansz és fiat szülsz... A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,31 és 35).

Bef.: Állítsuk élre ezt a tételt: a miközöttünk élő Szent Szűz a megváltás tevékeny szolgáló leánya.

3. beszéd: Szent József, Mária jegyese

(Dogmatikus beszéd: Csak nevelő atya)

Bev.: Állapítsuk meg, hogy szent József is egy a megváltás tényében szereplőknek. – Mi az ő szerepe?

1. A Szent Család anyagi támasza.

- a) A „csendes munkás” jelzője fejezi ki legjobban hivatását.
- b) Áldozatosan dolgozik, hogy „otthont” nyerjen az Úr Egyszülöttje.

2. A Szent Család erkölcsi oszlopa.

Itt pedig fejtegetendő, hogy a „külső hír” is a „külső megbecsültetés” biztosítója.

- a) Kifelé „oszlop”.
- b) Befelé: gyenge, de áldozatos ember.

Bef.: Hangoztassék, hogy a Szentlélek mátkájának földi jegyese és a Szent Család földi életének áldozatos.

4. beszéd: Gábrriel arkangyal

(Dogmatikus beszéd: Az isteni égi követ)

Bev.: Vessük fel ezt a gondolatot: milyen szerepet kaptak a megváltásban az égi angyali karok?

1. Istentől hozza az égi hírt Gábrriel arkangyal.

- a) Isten küldi.
- b) Isten örömhírét viszi.

2. És a földön meghirdeti az Isten üzenetét az Úr angyala.

- a) Születésénél is angyalok énekelnek.
- b) A megkísértésnél is angyal jelenését látjuk.
- c) A Getszemáni kertben is angyal jelentkezik.

Bef.: Az égi angyalok is élő résztvevői a megváltás nagy művének.

5. beszéd: Maga a Megváltó Jézus Krisztus

(Dogmatikus beszéd: Az Istenember)

Bev.: Állapítsuk meg, hogy a megváltás valóságos Személye – **maga** a Megváltó, Jézus Krisztus.

1. Fogantatásában – a Szentlélek erejétől fogant.

2. Ember voltát tekintve – a Szűz Anya méhében élte rejtett életét.

3. Majd nyilvános életében – a halál áldozatáig lett az emberiség Megváltója.

Bef.: „Íme az Isten Báránya, ki elvette a világ bűneit” – mondhatjuk az Egyház imájával...

* * *

B/ rész – c/ csoportja: a Szentlecke szövegéhez kapcsolódó beszédek

A Szentlecke szövege: „Szólt továbbá az Úr Ácházhhoz, mondván: Kérj magadnak jelt az Úrtól, a te Istenedtől, akár az alvilág mélyéből, akár fenn a magasból! Erre azt mondta Áház: Nem kérek, és nem kísértem az Urat. Erre ő azt mondta: Halljátok tehát, Dávid háza! Kevés-e nektek, hogy terhére vagytok az embereknek, és azért terhére vagytok az én Istenemnek is? Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogant és fiút szül; neve Emmánuel lesz, – vajjat és mézet fog enni, hogy

meg tudja vetni a rosszat és a jót tudja választani” (Iz. 7,10-15).

Tartalmi szempontból azt lehetne mondani, hogy **Isten jeleiről** szól, amelyek elárulják az Ő szent terveit. – Történelmi esemény keretébe kapcsolja a jövőnek szóló előrevetést és a zsidó nép lelkébe írja a jövő Messziás életének egyik mozzanatát. – Így azután szólni lehetne az Isten jeleiről, majd az Isten csodáiról. De szép beszédláncba fogható: az Isten mindent látó szeme, az Isten jeleinek igényesei, a megtestesülés tárgyi értelmezése és végül az isteni Küldött életjegyei. – Csupán két különálló beszédet közlünk, azután beszédláncok következnek. – Lássuk mindezeket egymás után.

Különálló beszédek

1. beszéd: Isten jelei

(Erkölcsei beszéd: Isten jelentkezése)

Bev.: Ahol világosság van, ott fényforrást keresünk. Ahol füst száll az ég felé, ott tüzet keres az ember. Ahol melódia száll a léghen, ott daloló madarat, hangszert keres a hallgató. – A jel mindig jelenteni akar. Ez az emberi élet világának jelmagyarázata. De a mai Írás szövegében Izaiás próféta arra hivatkozik, hogy Isten is ad jelet, amelynek ereje az Isten valóságos jelenlétének vagy gondolatának öltözete. – Kérdve kérdem: melyek itt, a mi világunkban Isten jelenlétének jelei?

1. Parány és csillagvilág – Isten jelenlétének szent jele.

„Minden ő általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami lett” (Jn 1,3). A Zsoltáros szerint: „Mert az ő szavára lettek, parancsára létrejöttek” (Zsolt. 32,9). Ugyanezt írja János apostol: „... mert te alkottad a mindenséget: akaratod hívott létre és teremtett mindent” (Jel. 4,11).

a) Végül is jelek ezek... A hatalmas Isten jelei. Dicsőségének jelei. „Valamennyit, ki nevemet segítségül hívja, kit dicsőségemre teremttem, alkottam és készítettem” (Iz. 43,7). – Szólnak az Úr erejéről. „Nincs hozzá fogható hatalom a földön, úgy van alkotva, hogy semmitől se féljen” (Jób 41,24). „Én kaptam minden hatalmat mennyben és földön” (Mt 28,18).

b) Végül is szeretetjelek – a teremtett ember életének feltételei. „Megőrzi az Úr mindazokat, akik őt szeretik” (Zsolt. 144,20). „...a te gondviselésed kormányozza, Atyánk! Mivel a tengeren is adtál utat, és biztos ösvényt a hullámok között!” (Bölcs. 14,3). – Szólnak az Atya gondoskodó szeretetéről. Minden áldás ezt jelenti: „Adjon néked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből bőséget a gabonából s borból” (1Móz. 27,28). – Otthont adott. „Mondá pedig az Úr Ábrámnak: Eredj ki a földedről, rokonságod közül az atyád házából s menj arra a földre, amelyet majd mutatok neked” (1Móz. 12,1). – Élelmet adott. „Nem éheznek és nem szomjaznak, nem veri őket forróság és nap, mert Aki megkönyörült rajtuk, vezeti őket, és vizek forrásainál megitatja őket” (Iz. 49,10). „Élvezetre van teremtve a bor kezdettől fogva, de nem részegeskedésre!” (Sir. 31,35). – Gyógyszert adott. „A Magaságbeli teremtette a földből az orvosságokat, és okos ember nem iszonyodik tőlük” (Sir. 38,4). – Sőt égi kenyeret is adott nekik a pusztában: „És mannat hullatott nekik eledelül, és mennyei kenyeret adott nekik” (Zsolt. 77,24). És az élet Kenyerét a mostani pusztaságban. „Az az Isten kenyere, amely lezállt a mennyből és életet ad a világnak” (Jn 6,33).

2. Emberélet és emberkiteljesülés Isten szeretetének hirdetője.

De ha ilyen fenséges jelek az Ő világteremtései, mennyivel szentebb az ember élete?

a) Sok ebben a teremtménnyel járó tárgyi valóság. Isten képére teremti az embert, így tehát az ember a Teremtő kiváltságos adománya. Ebben benne van a földi és továbbá a testi élet adománya, majd alapvetésben a lelki (otthon, értelem és akarat!). – Sőt a jövő élet alapfeltétele is.

b) Több benne a megszenteléssel járó tárgyi kegyelem. Azért, mert az emberrel magasabb az Isten terve. Ezt ígéri Mózesnek könyvében. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékos és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Ezt ígéri Izaiás szövegében: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). Ezt az ígéretet erősíti és valóságát hirdeti Máté, mondván: „És ha világosságot gyűjtanak, nem teszik véka alá, hanem a tartóra, hogy világítsa a ház minden lakójának” (Mt 5,15).

c) De igen sok ebben az az alanyi lendület, amely a kegyelem televényéből isteni életfakasztásra erőlködik. És ez végül is valóság, mert az ember Isten nélkül semmit, de Istennek mindent tehet. „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők. Aki énbennem marad és én őbenne, az bő termést hoz. Hisz nélkülem semmit sem tehettek” (Jn 15,5). „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördö-

göt üznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18).

Bef.: Ezek a jelek – Isten jelenlétének jelei. Figyelj reá! Isten adta, ember észlelje és Isten jelenlétét imádván imádj.

2. beszéd: Az Isten csodái

(Dogmatikus beszéd: Isten ereje)

Bev.: Emberéletünk ismerete is titokzatos és homályos (Carrel: „Az ismeretlen ember”). Mennyivel inkább ködös az Istenről való ismeretünk. – De az ég Ura jeleket ad, és jelein keresztül belső valóságához közeledünk. Isten ereje olyan jeleket mutat, amelyek lényeges életjegyeit tárják elének.

1. Bele lát a jövőbe.

Ez a jövődélés csodája. Mit jelent?

a) Látja az eltakart eseményesort. A születendő eseményeket. Miért? Mert Ő az örök jelen. Benne nincs múlt és jövő. Hogyan? Terveiben benne a világ minden mozzanata. „Nektek viszont minden szál hajatok számon van tartva” (Mt 10,30). „Nézzétek a mezei liliumokat, mint növekednek. Nem fáradznak s nem fonnak. Mondom nektek: „Még Salamon sem volt minden dicsőségében úgy felöltözve, mint egy ezek közül” (Mt 6,28-29).

b) Látja a szabad jövőt is. Miért? Mert Ő a létesítő okok sorát látja. „Semmi sem esik meg a földön ok nélkül, s a nyomorúság nem a földből fakad” (Jób 5,6). Hogyan? Az okban látja az okozatot.

2. Látja a mi végnélküli jövőnket is.

a) Miért? Mert Benne él a mi életünk. „Ismeri az Úr az emberek gondolatait, és tudja, hogy hiábavalók” (Zsolt. 93,11). Ez pedig az örök élet alapja. „Semmi sem marad elrejtve, mi ki ne derülne, sem eltitkolva, mi ki ne tudódnék” (Mt 10,26).

b) Hogyan? – kérdezi az ember. A szabad tettek eredője – az Isten ítélete. Tehát a szabad tettet látva – Isten ítéletét is tudja. „Előre meglátod minden utamat. Még nincs is a szó nyelvemen” (Zsolt. 138,4). De ne felejtse! Csak azt tudja, amit te tenni fogsz, és nem azt teszed, amit Ő tud! – Így az Isten mindentudó. Minden szerető kegyelme sodrával lendül. „Krisztus szeretete sürget minket, abban a meggyőződésben, hogy ha egy meghalt mindenkiért, akkor valamennyien meghaltak” (2Kor. 5,14). „Ki ragadhat el minket Krisztus szeretetétől? Nyomor vagy szükség, üldöztetés vagy éhínség, ruhátlanság, életveszély, vagy kard?” (Róm. 8,35). – Viszi és megragadja az embert. Egyiket kivételesen magával sodorja (Szt. Pál: gratia efficax!), a másikat elégséges szeretettel és segítséssel. Ott több az Isten lendítése, itt nagyobb az ember szabadságának az érvénye. – Így Isten mindenható! „Én vagyok a Mindenható Isten: szaporodjál s sokasodjál” (1Móz. 35,11). „Az Úr, mindenható Istenünk, átvette az uralmat. Örvendezzünk, ujjongjunk és dicsőítsük őt!” (Jel. 19,6).

Bef.: Jövendölések és csodák az ég Urának hatalmát és szeretetét mutató jelei.

* *

Beszédláncok

Olyanok ezek, amelyeknek egésze és részei is teljesen a mai Szentlecke szövegére támaszkodnak; és akár sorozatban, akár egyenként értékesíthetők.

I. beszédlánc címe: A jövőt felfedő Isten

Ennek az egész beszédláncnak az volna a hivatása, hogy némi fényt vessen az üdvösség történelmének arra a szakaszára, amely valóságban előkészület jellegű. De nem lenne szabad feledni azt sem, hogy az ilyen előkészület beteljesülése a megvalósult üdvösség-történelem bizonyítékául szolgáljon. Így tehát értelmezendő és magyarázandó az isteni terv előkészítő jellege, de kiemelendőnek látszik a teljesülés apologetikus értéke is. – Nézzük most ezeknek a beszédláncoknak egyes és összefüggő beszédvázlatát.

1. beszéd: Látja és sejteti a „Gyümölcsoltó” titkát.

Bev.: A megváltás ígérete – Isten nagy szeretetének jele, de a megváltás megvalósulása Isten szent titkának titka. Nem szólt róla a Teremtő, tehát az emelendő embernek szent rejtélye is. De utána kelle-ne és lehetne nyomozni: vajon nem hangzik-e olyan isteni követi hang, amely valamelyes részletet sejt-tet a szent Jövendő történetéből?

1. Az Ósevangélium személyes megváltói működéséről szól.

Az egész isteni ígéret lényege: személyes erő töri meg a gonosz hatalmát.

a) A legelső szó – általános ígéret. „Ellenségeskedést vetek közéd és az asszony közé, ivadékok és ivadéka közé: Az széttiporja fejedet, te pedig sarka után leselkedel” (1Móz. 3,15). Majd a törzs is ki-emelkedik. „Csillag támad Jákobból és királyi pálca kél fel Izraelből” (4Móz. 24,17).

b) Később a személy körülményei is kibontakoznak. Születési helyét Mikeás és Aggeus, idejét Dániel, életkörülményeit Izaiás jelzi.

2. Az Izaiás féle szöveg – szűzen szült Megváltóról beszél.

a) De a próféták legnagyobbja már a Szent Szűzről szól mondván: „Íme, a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14).

b) A megszületettéről pedig azt mondja: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül; és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökké-valóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

3. És az angyal is ilyen csodáról szól.

„Méhedben fogansz és fiat szülsz. Jézusnak fogod hívni” (Lk 1,31). „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

Bef.: Az Írás titokzatos ismerete és az angyal jelenése – beszéd, amely sejtést enged...

2. beszéd: Látja és megkontúrozza a „tisztaság liliomát”

(Dogmatikus beszéd: A Szent Szűz lélekképe)

Bev.: Isten terve és Isten előrerendelése egybecsendülő valóság a Szent Szűz életében. A megváltás a terv, és Istenanya kiválasztása előrerendelés. – Kérdés: milyennek akarta és mire hívta az égi Atya a Boldogságos Szent Születet?

1. Tisztaság a dísz.

Ez az égi Atya örök terve, mert belőle sarjadt a Megváltó.

a) Tiszta a fogantatása – az előrerendelés. Egyházunk élő tanítása erre a szent szövegre épül: „Az (angyal) bement hozzá és így köszöntötte: „Üdvözlégy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van. (Áldot-tabb vagy te minden asszonynál.)” (Lk 1,28).

b) Tiszta az előéletében. Ez az Írás szavaiban cseng. Jelképesen az Ószövetség hirdeti: „Íme a szűz méhében fogan...” (Iz.7,14). Majd az Újszövetség: „...egy szűzhöz... Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,27 és 28).

c) Tiszta az életszolgálatban. Ez az Írás szavai szerint így nyer alapot: „Ezért az Úr maga ad majd nektek jelt: Íme a szűz méhében fogan és fiút szül; neve Emmánuel lesz” (Iz. 7,14). „A Szentlélek száll rád és a Magasságbeli ereje borít el. Ezért a szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

2. Termékenység a tisztaság éke.

Jessze vesseje kivirágzott. Az ég Ura választotta „szűz leányzó” Gyermeket nemzett.

a) Csodája az égnek. Ezért mondja a Zsoltáros: „Énekeljete az Úrnak új éneket, mert csodálatos dolgokat cselekedett. Segítségére volt jobbja, és szentséges karja. Megismertette az Úr az ő szabadítását, megmutatta a nemzetek előtt igazságát” (Zsolt. 97,1-2). De csak úgy érthető, ha Lukács evangélista szövegére gondolok (Lásd: Lk 1,35).

b) Valósága az életnek. Kis magyarázatával változóan az eddig is idézett szöveget itt így olvassuk: „Íme a szűz méhében fogan és fiút szül, és Emmánuelnek fogják hívni.” Ez azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,23).

Bef.: De ki tudná megrajzolni ezt az életképet? Senki más, mint az égi Atya, kinek örök életében minden a jelen képében tündököl. Ő szólt, és mi így látunk...

3. beszéd: Látja és előrevetíti a szűzen születés titkát

(Dogmatikus beszéd: Szűz és Anya Mária)

Bev.: Az égi Atya előtt örök terv a megváltás és örök gondolat a módozat. Világos – a megváltás

Személye, és fényben tündöklük – az emberré lett isteni Személy Édesanyja. – Hogyan vetődik elénk a kettős isteni igazság?

1. Istenfia – a Megváltó.

Olyan tétel ez, amelyet ember nem közelíthet.

a) Ezt is az Írás diktálja. De előre vetíti: „Gyermek születik nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6). „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből” (Iz. 11,1). Majd valónak hirdeti az angyal: „A Szentlélek száll rád, és a Magasságbeli borít el. Ezért a születendő szent is Isten Fia lesz” (Lk 1,35). „Azt mondom ugyanis: Krisztus (Jézus) vállalta a zsidóság szolgálatát, hogy bizonyítsa Isten igazmondását és valóra váltsa az atyáknak tett ígéreteket” (Róm. 15,8).

b) Ezt is csak hittel értelmezi az emberi elme. Az elégtételt adó az Isten Egyszülöttje lehet.

2. A Szentlélek ereje a megtestesülést adó.

a) A Megváltó Személye – Isten. „Az Ige testté lett és közöttünk lakott” (Jn 1,14).

b) A Megváltó Anyja – Istenanya. „...Ezért a szent is (ki töled születik) Isten Fia lesz” (Lk 1,35).

Bef.: Mindezt az égi Atya kinyilatkoztatása közli.

4. beszéd: Látja és előrehirdeti az isteni csoda valóságát

(Dogmatikus beszéd: Jézus eredete)

Bev.: Miképpen vonódik égi szavak nyomán fénybe a Messiás képe?

1. Emberi törzsből fonódik.

a) Jessze törzse – a gyökér. „De vessző kél majd Jessze törzsökéből, és virág nő ki gyökeréből” (Iz. 11,1).

b) Ő Maga – élő virág. „Olyan az ember élete, mint a fűé, virítása olyan, mint a mező virágé” (Zsolt. 102,15).

c) És Édesanyja? A szüzek Szüze. „Hat hónap múlva elküldte Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába egy szűzhöz. A szűz egy Dávid családjából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese és Máriának hívták” (Lk 1,26-27).

2. De isteni erőből fakadt.

Isteni törvény az ember születése, isteni kegyelem – az Istenember emberré levése.

a) Ezt hirdeti Izaiás: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) Ezt jelzi ugyancsak Izaiás: „Küldd el, Uram, a bárányt, a föld urát a sivatagi Petrából Sion leányának hegyére!” (Iz. 16,1).

Bef.: Ezért mondja a Messiásról Szt. Pál: „Miután többféleképpen és különböző módon szólt hajdan Isten a próféták útján az atyákhoz, e végső korszakban Fia által szólt hozzánk” (Zsid. 1,1-2).

*

II. beszédlánc címe: A megtestesülés titka

Ez a beszédlánc csak a mai ünnep fényében akarja láttatni azt az isteni titkot, amely megáldotta az embert! – Ezek a tételek igen sokszor és részletesen találhatóak a „Nagyheti sorozat”-ban, „Nagypén-tek”, majd „Húsvét vasárnapja” beszédeiben. Onnét tehát a részletek átkapcsolhatók.

1. beszéd: Az öröktől fogva kiválasztott Szűz

Bev.: Érinthető az a gondolat, hogy Isten öröktől fogva előrerendeli terveinek valósítóit.

1. Isten terve – az ember isteniesítése.

2. Isten élő eszköze – a szeplőtelen élet Szüze.

Bef.: Így fogható egybe a Szent Születet dicsőítő gondolat: az Isten öröktől fogva gondolt „ember-arca” – a Szent Szűzben valósuló emberarc.

2. beszéd: Az öröktől élő Szentlélek

Bev.: Azt kellene felvetni, kit akar küldeni az égi Atya a föld emberének isteniesítésére?

1. Szeretet indítja az ég Urát erre az ajándékozásra.

2. Azért a Szeretet Lelke a csodás kegy megvalósítója.

Bef.: Magyarazzuk, hogy Isten Fiának emberré levése – a Szeretet Istenének tevékenysége.

3. beszéd: Az örök Ige – időben született Mesterünk

Bev.: Vessük fel ezt a kérdést: végtelen az Ige és születik az Istenfia, Jézus Krisztus? – A megbon-
tott feleletek próbálják megvilágítani a kinyilatkoztatott hittitkot:

1. Örök Személy – az Ige.

2. Időben születik – Betlehem Kisdede.

3. De személyiségben Isten az emberi természetet hordozó Messiás.

Bef.: Foglaljuk egybe ezt a három idézetet: „Kezdetben volt az Ige, és az Ige Istennél volt, és Isten volt az Ige” (Jn 1,1). – „Az Ige testté lett és közöttünk lakott” (Jn 1,14). – „Mindannak azonban, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen” (Jn 1,12). – Ez a megváltás titka és boldogsága!

4. beszéd: Az örök Szeretet örök tervének Megvalósítója

Bev.: Felvetendő az a kérdés, kicsoda az égi Atya örök tervének, az emberiség isteniesítésének igazi megvalósítója?

1. Az emberré levő Istenfia.

2. Az Istenanya Szentlelkétől fogant Fia.

Bef.: Dicsőíttessék az égi Atya, ki Egyszülöttjét adta és Szűz Márián át a földre küldötte az emberiség megváltására!

*

III. beszédlánc címe: Kik kérik az Isten jeleit?

Ez a beszédlánc Izaiás Acházhoz intézett szavai nyomán akarja felvetni ezt a kérdést: kik hisznek és kik kapnak égi jeleket?

1. beszéd: A nagyhangú „gonoszok”?

Bev.: Érinthető ez a tétel, hogy aki elfordult az Istentől, az önvédelmére állítja, hogy nem látja az Isten jeleit és segítő erőit.

1. Gonoszáguk eloltja az Istent világitó lélektüzet.

Ezért kemény felettünk az Isten ítélete. „Hitetlen és romlott nemzedék! Meddig maradnak még ve-
letek? Meddig tűrjelek titeket?” (Lk 9,41).

2. Sötét életük kerüli a fényeket.

a) Szóval keresik. Pedig Isten igazsága ez: „Szeressétek ellenségeiteket (tegyetek jót haragosai-
tokkal) és imádkozzatok üldözőitekért és rágalmazóitekért” (Mt 5,44). – A gonoszokat tehát imával lehet segíteni...

b) A büntetés utoléri a gonoszokat, mert nem fogadják be az Istent. „Aki pedig övéinek, főképp házanépének nem viseli gondját, megtagadta hitét, s rosszabb a hitetlennél” (1Tim. 5,8).

Bef.: Fohászként összefogandó ez a két szent szöveg: „Ments meg engem, Uram, a gonosz ember-
től, szabadíts meg az erőszakos férfiútól” (Zsolt. 139,2)... „Ő hűséges ahhoz, aki őt erre rendelte, mint
ahogy Mózes is az volt egész házában” (Zsid. 3,2).

2. beszéd: A játszadozó „kíváncsiskodók”

Bev.: Szembeállítható a hívő és a jószokat kérdező ember. Egyik Istenre épít, a másik gyarló
ember előtt hódol.

1. Nem látványt mutat az Isten.

Heródes azt várta. „Jézus láttára Heródes nagyon megörült. Már régóta szerette volna őt látni, mert sokat hallott róla, és azt remélte, hogy valami csodát tesz szeme láttára” (Lk 23,8). – És az eredmény? „Hosszasan faggatta, de ő feleletre sem méltatta” (Lk 23,9).

2. Hanem életutat mutat az Isten.

Még Lázár feltámasztásánál is a hit erősítése az ok. „Atyám, hálát adok neked, hogy meghallgattál. Én ugyan tudom, hogy mindenkor meghallgatsz, csak a körülálló népért mondom, hogy higgyék: Te küldtél engem” (Jn 11,41-42). – A hitből azután csodás jelek fakadnak. „A hívőket ezek a jelek fogják kísérni: Az én nevemben ördögöt űznek, új nyelveken beszélnek, kígyókat vesznek majd a kezükbe, és ha valami halálos mérget isznak, nem árt meg nekik, betegekre teszik a kezüket és azok meggyógyulnak” (Mk 16,17-18).

Bef.: Ez a tétel állítandó be: a kereső reátalál Istenre, de a kíváncsiskodó soha.

3. beszéd: Az Isten után vágyódó életvándorok

Bev.: Az ember mint az örök élet vándora állítandó be, az ember „vándormadár”.

1. Az örök tavasz leheletét várjuk.

Ezért ír így az Írás: „Ha az ember meghal, vajon életre kel-e ismét? Akkor katonasorom minden napján várnám, hogy eljőjön leváltásom. (Jób 14,14). – Majd ezért keresi az utat az ember: „Bízzál az Úrban, útjait őrizd meg, s ő majd felmagasztal, s öröklöd a földet; látni fogod vesztét a bűnösöknek” (Zsolt. 36,34). És ezért kér irgalmat: „Nyugodt lélekkel legyetek atyámfiai, várjunk még öt napig irgalmasságot az Úrtól” (Judit 7,23). És Üdvözítőt: „Messiást” kér az ember.

2. Szárnyra kelve útra kelünk.

Kapcsolhatók a következő idézetek: „Az ember úgy születik nyomorúságra, mint a madár a röplésre” (Jób 5,7).

Bef.: Boldogan állapítsuk meg új hazánkat: „Aki szeret engem, megtartja tanításomat. Atyám is szeretni fogja őt, hozzá megyünk és benne fogunk lakni” (Jn 14,23).

4. beszéd: Az Istent áhítózó igazak

Bev.: Felvethető az a kérdés, vajon észlelhető-e az Istent bírás öröme és boldogsága? Így is kérdezhetnők: mik ennek a jelei?

1. Kegyeletesen figyelnek a szellemiekre.

a) Ezek dala: „Áldalak téged mindörökké, hogy így cselekszel, remélek nevedben, mert jó vagy szenteiddel szemben” (Zsolt. 51,11). „Mindezek téled várják, hogy megadd nekik idejében eledelüket” (Zsolt. 103,27).

b) Ezek lelke: „Alázd meg magad Isten előtt, és várd meg az ő kezét” (Sir. 13,9).

c) Így ezek reménye: „Az Úr szemei vannak azokon, kik félik Őt, és számon tartja az ember minden cselekedetét” (Sir. 15,20).

2. Hűségesen élnek szellemi életet.

a) Könnyű az életük, mert velük az Úr. „Asztalt terítesz számomra azok előtt, kik szorongatnak engem; olajjal kenéd meg fejemet, s mily pompás az én üdítő kelyhem! Valóban, irgalmasságod velem jár élttem minden napján, hogy az Úr házában lakozzam hosszú napokon át” (Zsolt. 22,5-6).

b. Biztos az útjuk, hogy őröjjük az Úr. „Az Úr szemmel tartja az igazakat, meghallgatja imádságukat” (Zsolt. 33,16).

Bef.: Levezetendő ígéretek: „Boldogok a tisztaszívűek: ők meglátják Istent. Boldogok a békességűek: ők Isten fiai” (Mt 5,8-9).

*

IV. beszédlánc címe: Az isteni Küldött ismertető jelei

Ez a beszédlánc úgy akarja fejtegetni az isteni Küldött ismertető jegyeit, hogy azok világosságát a kinyilatkoztatás fényéből vetíti és ennek sugárzása mellett iparkodik az emberi értelem figyelembevételével megtalálni. – Mik tehát a Küldött ismertető jegyei?

1. beszéd: Neve?

Bev.: Azzal kezdjük, hogy a név csak megkülönböztető jel, de belső értéket akkor tár fel, ha vagy hivatkozva jövőt hordozó, vagy áldozatos életben dicsérő múltat hordozó. – És Jézus neve?

1. Isten tervében nagy jövőt hordozó.

2. Isten közlésében hivatásra induló.

a) Előkészületben a neve: „Gyermek születik ugyanis nekünk, és Fiú adatik nekünk, s a fejedelemség az ő vállára kerül, és leszen az ő neve: Csodálatos, Tanácsadó, Isten, Hős, az örökkévalóság Atyja, a béke Fejedelme” (Iz. 9,6).

b) Életben és jövőben ez a dicsősége: „Jézus nevére hajoljon meg minden térd a mennyben, a földön és az alvilágban” (Fil. 2,10).

Bef.: Foglaljuk egybe a mondottakat imígyen: Jézus az emberiség Emmánuelje.

2. beszéd: Életigénye?

Bev.: A lélek belső igényei feltárják a rejtett élet igazi titkait. – Mit mutat a Mester igénye?

1. Keveset igényel a földből.

a) Egész élettörténete – igénytelenség.

b) Egész tanítása – egekre irányuló.

2. Mindent vesz az égből.

a) Az Atya az az Úr, Akitől vesz.

b) Fiú Ő maga, Aki készséggel tesz.

Bef.: Leszögezhető: Ő az éghez tartozó.

3. beszéd: Tanítása?

Bev.: Azt a gondolatot fejtegetjük, hogy a Mester alapgondolata az Isten és ember szeretetének dinamikája.

1. Ez a szeretet elválaszt a földiek túlzott értékelésétől.

2. És odafűz a szellemiek véges és végnélküli szeretetéhez.

Bef.: Íme, a szellemi egybekapcsolódás természetfeletti valósulása. Az ilyen tanítást közlő nem lehet más, mint Isten Küldöttje.

4. beszéd: Élete?

Bev.: Lényeges gondolat: az egész élet az életérték és belső tartalom lemérője. – Mit mutat a Mester élete?

1. Áldozatos szeretet az embertestvéért.

2. Hűséges szeretet az Istenatya felé.

Bef.: Így tehát olyan életjelet mutat, amely igazi Küldöttnek tüntetheti fel a valóságban.

* * *